TÜRK SOLU

11 KASIM 1969
FİATI : 125 Krş.
YIL : 2 - SAYI :
104

229 Öğretmen tayin ve nakil yönetmeliğini protesto etti

Devrimci mücadalemiz güçlendikçe ve giderek yığınlara ulaştığı şu sıralarda, Amerikancı AP iktidarı devrimci güçler üzerindeki baskısını da arttırmıştır. Millî Demokratik Mücadelemizin doğal militanları durumunda olan öğretmenler, anti-demokratik yasalarla düşünce özgürlüğü kısıtlanarak sindirilmeye ve devrimci eylemin dışına itilmeye çalışılmaktadır.

13256 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan, yeni «Tayin ve Nakil Yönetmenliği» kökten anti - demokratik hükümler taşımaktadır. Örneğin, 12. madde şöyle diyor: **«Toplum düzen ve güvenini bozucu, rejim aleyhtarı söz ve hareketler gibi olağan sebeplerle öğretmenlerin yeri değiştirilebilir.»**

İktidarın bu anti-demokratik turumuna karşı Çarşamba, Havza, Fatsa, Ladik, Mesudiye, Ordu, Ünye, Vezirköprüden 229 öğretmen bir bildiri yayınlamışlardır. Bildiride şöyle denilmektedir:

HALKIMIZA DUYURU

«Millî Eğitim Bakanlığı, yeni yayınladığı «Tayin ve Nakil Yönetmeliği» ne göre yurt sorunlarına çözüm yolu araştıran öğretmenleri rejim düşmanı olarak nitelemekte ve bu yüzden öğretmenlerin yerini, bir yıl içinde bir kaç kez değiştirebilmektedir.

HATIRLIYORUZ

ANAYASA Madde — 20, «Herkes düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir.

Düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim ile veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklıyabilir ve yayabilir.»

ÖYLEYSE

1 — Bizi sömüren Amerika'nın ve yurdumuzda ki ortaklarının egemenliğine son verinceye kadar,

2 — Bizi bağımlı duruma düşüren ikili anlaşmaları fesh edinceye kadar,

3 — Fakir halkımızın Demokratik Haklarını engelleyin tefecilik, faizcilik müesseseleri yıkılıncaya kadar,

4 — Köy çocuklarına okuma imkânı sağlanıncaya kadar,

5 — Yurdumuzdaki işsizlik ve pahalılık sorunu çözülünceye kadar,

6 — Grev hakkımızı vermiyen ve düşüncelerimize kilit vuran bu düzeni değiştirinceye kadar,

Devrimci mücadelemize, bütün baskılara rağmen devam edeceğimizi, DEVRİMCİ ÖĞRETMENLER olarak kamu oyuna duyururuz.»

Devrimci ÇARŞAMBA Öğretmenleri :

Adem Toraman, Ahmet Özdil, Ali Aybayrak, Bahattin Kılıç, Bahattin Öztürk, Bahattin Özkurt, Bayram Terzi, Cemal Özdemir, Davut Ulusoy, Erdal Kılıç, Fedai Çelik, Fikri Taflan, Hafız Meydan, Fethi Sarıbacak, Hikmet Özkan,, Hamza Kılıç, Hikmet Yüksel, Hayati Şimşek, Hayati Özcan, İsmail Uzun, İsmail Ak, Kibar Çubukçu, Kemal Öztürk, Kemal Ölmez, Kazım Gündüz, Kadem Işık, Mehmet Çetin, Mustafa Doğan, Mehmet Özbay, Necati Dağ, Osman Sözen, Refaittin Uzunoğlu, Refaittin Özcan, Refik Dündar, Salim Kurtuluş, Sami Bostancı, Sabri Kara, Şener Kapıcı, Yüksel Aydoğdu, Yunus Uzun.

Devrimci HAVZA Öğretmenleri:

Ali Bektaş Çırak, Ahmet Süren, Bektaş Çobanoğlu; Cemal Özcan, Hasan Şahin, Hüseyin Şahin; Mehmet Sanoğlu, Mustafa Şahin; Mehmet Aytekin; Niyazi Pehlivan, Nurettin İnan; Rıza Çakır, Sedat Canaz, Sefer Yükseker, Şinasi Üstün

Devrimci FATSA Öğretmenleri :

Ahmet Kabar, Ahmet Yaran, Ali Mollaahmetoğlu, Abdullah Kaygusuz, Ayhan Ulu; Ahmet Yılmaz, Ahmet Özdemir, Ali Karaduran, Ahmet Alper, Ahmet Karayel, Bekir Yerli, Cemil Ergeç, Cevdet Kaya, Cevat Türe, Dursun Yiğit, Ertan Sarıhan, Ekrem Eroğlu, Emine Damcı, E. Meral Sarıhan, Fahrettin Serdaroğlu, Günay Gürpınar, Hakkı Yüksekyıldız, Hüseyin İyiden, Hüseyin Ocak, İbrahim Bekar, İsmet Şensu, Kemal Çağan, Kemal Tepe, Kemal Gençay, Mazhar Esen, Mahmut Komitoğlu, Mehmet Kahraman, Mehmet Demirbaş, Mustafa Aydemir, Mevlüt Şahbar, Mustafa Kodun, Mustafa Atasoy, Nuri Öztürk, Necati Sarıhan, Nevzat Tangel, Ömer Sekban, Recai Özcan, Recep Akay, R. Ali Kaymaz, Rahmi Altun, Rahmi Akyürek, Sabri Karayel, Selim Er, Şeref Yılmaz, Yekta Yaylaçiçeği, Yaşar Yıldırım, Yıldız Bekar, Abdullah Özcüre, Ali Özdemir, Ferhat Aslan,

Devrimci LADİK Öğretmenleri :

Ayhan Yetik, Avni Tokbaş, Ali Köse, Enver Boyeri, Halis Aslantaş, Kamuran Doluel, Kamil Dikme, Mustafa Güleç, Seyfettin Başkurt, Sait Büyükbayraktar, Şevket Ünal Talat Çırak

Devrimci MESUDİYE Öğretmenleri :

Alaettin Gürsoy, Ahmet Erbaş, Şenol Okutan, Ali Osman Karaca, Abdullah Aydemir, Hasan Bölükbaş, Cemal İncedere, Cemal Top, Mehmet Eribul, Osman Çevik.

Devrimci ORDU Öğretmenleri :

Aziz Uzun, Ahmet Tilki, Avni Şensoy, Bahattin Tokgöz, Celâl Topkara, Davut Hüsem, Ersan Çakırsoy, Hasbi Kılıçkaya, Hüseyin Çelik, Hakkı Ünlüer, Hüseyin Topkara, H. Ihsan Vaynioğlu, İsmail Acar, Kemal Yenilmez, Lütfü Uzunlar, Mustafa Kalyoncu, Mehmet Doğanay, Mehmet Türkmen, Mustafa Akyürek, Mustafa Akgün, M. Naci Akbaş, Nuri Cebeci, Necati Erarslan, Osman Okutan, Rahmi Hüsem, Sıtkı Kahraman, Fevzi Pala, Kenan Şensoy, Vedat Öztürk.

Devrimci ÜNYE Öğretmenleri :

Aydın Aydemir, Asım Genç, Aykut Duygun, Evni Keskin, Beşir Öner, Cezmi Atakalb, Eşref Boz, Fuat Batur, İbrahim Küçük, İbrahim Çınkıl, İmdat Baygül, Hasan Aslan, Halis Fidan, Hüseyin Özkaptan, Halil Çakır, Hanife Sarıhan, Hüseyin Gümüş, Kenan Arslan, Kâni Akkoç, Kadir Yeşiltepe, Kadir Kızaklı, Mehmet Öztürk, Muammer Yılmaz, Mehmet Alpaslan, Mustafa Kolcu, Mustafa Bingöl, Necmettin Genç, Osman Çalık, Osman Hoşgör, Ramazan Aydın, Ozden Sarıkaya, Salih Bulut, Sadık Sağlam, Salim Güler, Sadık Gürpınar, Recep Akkan, Remzi Aksakal, Şadan Baş, Süleyman Bayrı, Tevfik Türk, Turgut Örtücü, Yaşar Gürsoy, Yaşar Duran, Basri Çelik.

Devrimci VEZİRÖPRÜ Öğretmenleri :

Ahmet Çeken, Ahmet Gülep, Ahmet Kayır, Ali Kıroğlu, Cemalettin Çankaya, Cemalettin Demirci, Bahri Kâseoğlu, Ekrem Çilingir, Fazıl Ay, Fikret Keleş, Günay Gürer, Hasan İnan, Halim Acar, Haşim Cevahir, Kamil Yüksel, Kurtça Akgül, Kemal Koca, Mehmet Aygün, Mehmet Koç, Mehmet Çaycıoğlu, Mehmet Sarıçiçek, Osman Çeken, Sefer Çelik, Yusuf Dalmış.

başyazı •

Bayar'ın Affı bir meydan okumadır

BİLİNDİĞİ gibi, İsmet Paşa'nın «kuyudan adam çıkarma» taktiğinin amacı, AP oylarını bölmekti. Düşünülen şuydu: AP, eski Demokratların siyasî haklarının iadesi gibi önemli bir propaganda silâhından yoksun bırakılacaktı; Bayar grubunun etkisindeki seçmen grupları AP'ye oy vermiyeceklerdi; ve AP mecliste mutlak çoğunluğu sağlıyamayınca, önümüzdeki dört yıl memleket koalisyon hükümetleriyle yönetilecekti. Bunun gerçekleşmesi de, tıpkı 1965 seçimlerinden önceki dönemde olduğu gibi, İnönü'ye başkanlık yolunu açacaktı.

Ama «kuyudan adam çıkarma» taktiği umulan sonucu vermedi. Bayar'la büyük manşetlerde verilen İnönü'nün el ele resimlerine rağmen, AP grubunun, Cumhuriyet Senatosunda, mirasçının murisine vefasızlığının en büyük örneğini vermesine rağmen, Adalet Partisi oy oranını arttırdı ve tek başına hükümet kurabilme durumunu muhafaza etti. Çeyrek yüzyıllık demokrasicilik hayatımızda, her seçimde olduğu gibi, bu sonuncusunda da İsmet Paşa'nın hesapları yanlış çıkmıştı; emperyalizmin desteğindeki işbirlikçi sermaye - feodal mütegallibe ortaklığının politika alanında baş temsilcisi durumunda olan parti rahat bir çoğunlukla iktidara gelecekti.

İnönü'nün seçim taktiğinin yanlış olduğu ispatlanmıştı ama, CHP genel başkanı için artık geriye dönüş olamazdı. Ayni yolda direnildi ve seçim sonrası ortamı daha elverişli olduğundan, (eski Demokrat Partililerin siyasî haklarına kavuşmaları bazı mercilere eskisi gibi tehlikeli görünmüyordu) Anayasa değişikliği tasarısı Senato'dan da geçirildi.

DEVRİMCİLER için Bayar ekibi ile Demirel ekibi arasında bir tercih olamaz. On yıllık iktidarı sırasında anti - kemalist karşı devrimi perçinleyerek Türkiye'yi Amerikan emperyalizmine peşkeş çeken politikacı grubu hangi işbirlikçi asalak sınıflara dayanıyor, onları temsil ediyorduysa, başbakanlık koltuğuna doğrudan doğruya Morrison şirketi temsilciliğinden (hem Johnson'la birlikte çekilmiş resmini dolaştırarak) gelen Demirel'in takımı da aynı işbirlikçi, sömürücü güçler adına hareket etmektedir. Burada bir tercih, kolera ile tifo arasındaki tercihe benzer. Onun için, gerici amaçlarla Anayasa değişikliğine karşı çıkarken, Bayarcılara karşı Demirelciiik yapma durumuna düşülmemelidir. Ve burada bir tercihin söz konusu olmadığı, söz konusu olan şeyin, 27 Mayıs hareketleriyle kısa bir süre kesintiye uğramış olan karşı-devrim sürecinin hızlandırılmasına ve başlıca hedeflerinden birine vardırılmasına, devrimciler olarak karşı çıkmak görevinin yerine getirilmesi olduğu açıkça belirtilmelidir.

Bayar'ın ve öteki Yassıadalıların siyasî haklarının iadesi, devrimci çevrelere bir meydan okumadan başka bir şey değildir. Meydan okuyan, işbirlikçiler ittifakıdır. Ve bu işte İnönü'nün başı çekmesi, bizim için şaşılacak bir şey olmamakla birlikte, gene de üzücüdür.

Ve 21 Mayısçıların da bu arada affa uğramaları kimseyi aldatamaz. 21 Mayısçı devrimciler Bayarla yan yana affa uğramayı zül saydıklarını açıkça belirtmiş bulunmaktadır.

ECEVİT'in ağzında «yaraların sarılması» edebiyatı da hiç inandırıcı olmamaktadır. Gerçekte, eski Demokratların özlemlerini gerçekleştirme politikası güden bir iktidar vardır Türkiye'nin başında. Ve komprador kapitalizminin egemen olduğu bir iktisadî mekanizmada bir çok önemli kilit noktalarını ellerinde tutan eski Demokratlardan söz ederken, acıma duygumuza hitab eden Bay Ecevit, Filipin demokrasiciliği oyunu sürdükçe, seçim kazanıp iktidara gelememeye mahkûm bir kimsedir. Burada yaralı bir kimse varsa, o herhalde gerçekte iktidarda olan eski Demokratlar değildir.

Hem unutmayalım ki, Türkiye'de sarılacak başka yaralar da vardır. Çok daha derin ve çok daha haksız yere açılmış yaralar. Türkiye'de emekçilerin dâvâsına çetin günlerde sahip çıkmış olanlar ve şu anda siyasî haklarından yoksun tutulanlar da vardır. Anti - kemalist karşı devrimin hızlanmasıyla orantılı olarak üç kez şiddetlendirilmiş olan, faşist İtalya'dan miras ünlü 141. inci ve 142. inci maddelerden hüküm giyenleri unutarak «yaraları sarmak»tan söz edenler, samimi olamazlar.

DENECEKTİR ki, CHP'nin meclise bu konuda sunduğu üç kanun tasarısından üçüncüsü 141. ve 142. maddeler hükümlülerini kapsamaktadır. Bu da, Halk Partisi Yönetiminin bu konudaki olumlu tutumunun kanıtı sayılmalıdır. CHP Yönetimi bir önceki meclisin de bu meclisin de siyasî eğilim bakımından terkibini bizim kadar bilir ki, ayrı bir kanun teklifi olarak sunulacak 141 ve 142 inci maddelerden hükümlülerin siyasî haklarının tanınmasını hedef tutan bir tasarının bu meclisten geçme şansı yoktur. 141 ve 142 inci maddelerden hüküm giymiş olanların gerçekten siyasî haklarına kavuşmalarını isteyen kimse, (ki bunu istemiyen, samimi demokrat sayılamaz) eski Demokrat Partililerin affı tasarısını proleter devrimcileri de kapsayacak biçimde kaleme alırdı. Bu yapılsaydı, «yaraları sarma» edebiyatı bir ölçüde inandırıcı olurdu. Ama bunun yapılmaması, Bayar grubunu kapsayan tasarının ayrı, 141 ve 142 inci madde hükümlülerini kapsayan tasarının ayrı olarak sunulması, göz boyamaktan başka birşey değildir. CHP'nin üçüncü af kanunu teklifi, kubbenin namusunu temizlemek için yapılan bir jestten öte değer taşımaz.

Hem zaten, anti - demokratik 141 ve 142 inci maddelerden hükümlü olan proleter devrimcileri, emekçilerin dâvâsı uğruna çalışmada daha büyük bir hareket serbestliğini elde etmeleri olanaklarını sağlasa bile, Bayarlarla birlikte affa uğramayı olumlu karşılayamazlar. Bir davranış ya ilericidir, ya gerici. Oysa, böyle karma bir af, hem gerici, hem ilerici olurdu ki, bu eşyanın tabiatına aykırıdır. Nitekim, öyle olmadı ve af tasarısı (21 mayısçıların durumunda fiilen bir değişiklik meydana getirmiyeceğine göre) sapına kadar gerici bir girişim olarak kaldı. Öyle ki, Filipin tipi demokrasiciliğin sınırlarını, mücadele ile aça aça, gerçek demokrasi doğrultusunda yol alarak engelleri aşmak görevi her zamankinden daha hayatî bir görev olarak, önümüzde durmaktadır.

TÜRK SOLU

Tip'de devrimci birlik için mücadele edelim

Önümüzdeki günlerde TİP Genel Yönetim Kurulu Ankara'da toplanacaktır. Bu toplantıyı umutla bekliyenler ve partinin içinde bulunduğu keşmekeşe bir çözüm yolu bulunacağını sananlar az değildir. Biz o kanıda değiliz Çünkü Genel Yönetim Kurulunun bugünkü yapısı TİP tabanını TİP üyelerinin görüşlerini kesinlikle temsil etmemektedir. Olağanüstü Büyük Kongreden bu yana TİP içindeki oportünist kliklerin etkisi azalmış proleter devrimcilerinin parti çinde yürüttükleri mücadele güçlenmiştir. İşçilerin, köylülerin ve gençliğin demokratik hareketleri geliştikçe Aybar-Aren oportünizmin lüfta keskin devrimci, eylemde statükocu kimliği ortaya çıkmış, proleter devrimcileri tarafından yürütülen ideolojik mücadele oportünizmin proletarya saflarının bozguncusu olduğu gerçeğini gün ışığına kavuşturmuştur. Bu yüzden Genel Yönetim Kurulundaki oportünist üyelerin çoğunun hiçbir temsilî niteliğinin kalmadığını söylemek yanlış olmaz.

Genel Yönetim Kurulu içinde oportünizmin niteliğini anlamış TİP'in devrimci br niteliğe bürünmesini içtenlikle özleyen unsurlar da vardır. Bunlar ergeç proleteryanın devrimci ideolojisini benimsiyecekler; TİP yıkıcısı oportünist kliklerin karşısına şiddetle dikileceklerdir. Bu üyelerin Genel Yönetim Kurulu na Aybar'ın veya Aren'in listesinden seçilmiş olmaları önemli değildir. Çünkü TİP içindeki teorik bilinç düzeyi yükseldikçe oportünizmin ideolojik etkisi altındaki partililerin sayısı hızla azalmaktadır.

Genel Yönetim Kurulundaki samimî; dürüst sosyalistlerin toplantıya getirmeleri gereken konular, hem de partinin devrimci bir kimliğe kavuşabilmesi için zorunlu bir ön şart niteliğini taşımaktadır. Bu konuları şöyle sıralayabiliriz:

a) Olağanüstü Büyük Kongre kararlarının uygulanması: Olağanüstü Büyük Kongrenin aldığı en önemli karar, eskiden ihraç edilen üyelerin partiye dönmelerini sağlayan tüzük değişikliği idi. Bu kararın ezici bir çoğunlukla alınması. TİP üyelerinin, bir avuç oportünist dışında, ortak özlemlerini ifade ettiğini göstermektedir.

Olağanüstü Büyük Kongrede yapılan tüzük değişikliğinden sonra yüzlerce eski partili yeniden TİP'e girdi. Bunun üzerine, oportünist yönetici klik partinin en yüksek organının bağlayıcı kararlarını hiçe sayarak çok geçmeden bütün müracaatları reddetti.

TİP'in devrimci bir parti haline gelme olanağının belirebilmesi için Olağanüstü Büyük Kongre kararlarının uygulanması, parti dışına itilmiş olan gerçek devrimcilerin müracaatlarının kabulü şarttır.

b) Haysiyet Divanı mekanizmasının durdurulması: TİP' içinde eğitim yapılmasını, örgütlemeyi, Büyük Kongre kararlarını, sosyalizmin biliminin örgüte egemen kılınmasını savunan yüzlerce üye Haysiyet Divanlarına verilmiş, bütün üyelik haklarından mahrum edilmişlerdir. Halbuki, parti üyelerinin bu antidemokratik davranışı benimsemedikleri son Olağanüstü Büyük Kongrede ortaya çıkmıştır. Üstelik, partinin en çalışkan üyelerinin bütün görevlerinden alınması, örgütün gücünü olumsuz biçimde etkilemiştir. İlçe kongrelerinin başlamak üzere olduğu şu günlerde Haysiyet Divanı mekanizmasının işletilmesi durdurulmalı Haysiyet Divanındaki partililerin durumlarının olumlu bir sonuca bağlanması ve bu üyelerin delegelik hakkına kavuşması sağlanmalıdır.

Unutmayalım ki, Haysiyet Divanları oportünist kliklerin parti içindeki hâkimiyetini sürdürmek için bir araç olarak kullanılmıştır.

c) 1970'in ilk üç ayında Büyük Kongrenin toplanması: Il ve ilçelerde kongrelerin yapılmasından ve yeni delegelerin seçilmesinden sonra en kısa zamanda Büyük kongreye gidilmelidir. Partinin içinde yüzdüğü keşmekeş ve disiplinsizlikten başka türlü kurtulmak mümkün değildir.

Parti meselelerine ancak «Demokratik kongreler» çözüm yolu bulabilir. Yukardaki ilk iki maddenin gerçekleşmemesi, yani Büyük Kongre kararlarının uygulanmaması ve proleter devrimcilerinin üyelik haklarının ellerinden alınması halinde yapılacak bütün kongreler gayrimeşru olacaktır. Bu kongreler partinin içinde bulunduğu keşmekeşi arttırmaktan başka bir işe de yaramıyacaktır.

Sosyalist safların bozguncusu oportünizmin her çeşidi bugün proleter sosyalizmin karşısında ağır bir ideolojik yenilgiye uğramıştır. Devrimci kadrolar sosyalist bilimle silâhlanmakta. emperyalizme ve iş ibrlikçilerine karşı millî cephe politikasının gereğini kavramakta, emperyalizmin proleter devrimci saflardaki uzantısı oportünizmin kaleleri birer birer yıkılmaktadır. TİP de bu gelişmenin dışında kalmış değildir. Şimdi önümüzdeki en önemli devrimci görevlerden biri oportünizmin bu en son yuvasını sosyalizme düşman unsurların etkisinden kurtarmaktır. TİP devrimci bir niteliğe kavuşabilir. TİP Devrimci Gurubunun amacı da budur.

TİP in başına çöreklenen oportünist yöneticilerle tabandaki üyeleri bir tutma hatasına hiçbir zaman düşmemeliyiz. Anadolu.nun çeşitli yerlerinde TIP tabelâsı altında toplanmış insanlar toplumumuzun en ileri kesimini meydana getirmektedir. Proleter devrimcilerinin görevi onlara oportünizmin ihanetini anlatmak, mücadele alanları göstermektir. Devrimci mücadelenin, sosyal pratiğin içine giren TİP üyesinin, oportünizmle çıkar bağı yoksa, proleter devrimci saflara katılmaması düşünülemez.

Aybar oportünizmine karşı «Muhalefet» iddiasıyla ortaya çıkan çeşitli hiziplerle proleter devrimcileri arasındaki ideolojik farklılığı her fırsatta ortaya koymak gerekir. «Emek» dergisi etrafında kümelenen Aren oportünizmi TİP'ı ya «...tek ciddî kurtuluş yolu, işçi ve emekçi sınıfların sosyalist hareketlerinin tek siyasi örgütü ve öncüsü» olarak nitelendirmekte, ya da partinin Üçüncü Büyük Kongresinde «Sosyalist niteliğini» yitirdiğini ileri sürmektedir. Sadun Aren'e göre TİP oylarının düşmesi partinin sosyalist niteliğini yitirmesinden doğan ve «beklenmeyen, tarihin akışına ters düşen bir olaydır» (2) Türkiye'deki Filipin tipi demokrasiyi tarihin akışının ölçüsü olarak ilân etmek, ülkemizdeki parlamentarizmin gerici niteliğini, emperyalizmin ve işbirlikçilerinin tahakküm aracı olduğunu gizlemek demektir. Proleter devrimcileri bu konuda emperyalizmin uşaklarıyla aynı paralele girmemişler, halkımızı gerçek demokrasi için mücadeleye çağırmışlardır, (3)

Biz burada Aren oportünizminin (ve diğer oportünist kliklerin) parti anlayışı üzerinde kısaca durmak istiyoruz. TİP'i devrimci niteliğe kavuşturmanın temel şartı TİP'in sosyalist bir parti olarak kurulmadığını, hiçbir zaman sosyalist bir kimliğe sahip olmadığını kabul etmek, proleterya partilerinin ilkelerini devrimci bilimin öğrettiği biçimde ortaya koymaktır. Ancak bu takdrde TİP'in ne olduğunu ne olmadığını, devrimci bir parti haline gelmesi için ne yapmamız gerektiğini doğru tesbit edebiliriz.

«a) İşçi sınıfı partisi, işçi sınıfının sınıf bilincine varmış öncü müfrezesidir. Parti, sınıfın devrimci teoriyle silâhlanmış kesimidir. Parti ile sınıf birbirinden ayrı şeylerdir. Bu ikisi birbirine karıştırılmaz. Partinin görevi, sınıfın bilinç düzeyini, partinin düzeyine çıkarmaktır.

İşçi sınıfı partisinin teorik esasları, diyalektik materyalizm ve tarihî materyalizmdir.

Sosyalist bilinç, işçi sınıfının kendinden gelme hareketinin değil, bilimin bir ürünüdür.

Sosyalist teorinin, sosyalist bilincin önemini reddetmek, işçi sınıfı hareketini bugünü anlamaya ve yarını görmeye yarayan silâhından yoksun bırakmaktır. «Devrimci teori olmadan, devrimci hareket olamaz.»

b) Parti, aynı zamanda, işçi sınıfının bilimsel sosyalizmin ilkeleri temeli üzerinde örgütlenmiş kesimidir. Bütün üyelerini bağlayan bir disiplin vardır; bu disiplin olmaksızın işçi sınıfının mücadelesini yönetemez.

İşçi sınıfı partisinin örgütlenme ilkesi, demokratik merkeziyetçiliktir.

Bilimsel sosyalizm temeli üzerinde birleşmiş sosyalist aydınların ve sınıf bilincine varmış işçilerin örgütü olan öncü parti, sayıca az ama siyasî bilinç ve pratik tecrübesi bakımından en nitelikli militanları kendinde toplar ve kitleleri peşinden sürükler.

c) Parti, işçi sınıfının en yüksek örgütlenme biçimidir. Yine parti, öncü ile sınıf arasındaki bağın cisimleşmesidir. Bir parti ne kadar iyi öncü olursa olsun ne kadar iyi örgütlenmiş olursa olsun; yığınlarla bağı yoksa; bu bağları gittikçe arttıramıyor; sağlamlaştıramıyorsa; görevlerini yerine getiremez.

d) İşçi sınıfının öncü ve örgütlü kolu olan sosyalist partinin demir gibi bir disipline ihtiyacı vardır.

Proleteryanın partsinin demir disiplini asla kör bir disiplin değildir. Bu disiplin; parti üyelerini robotlar sürüsü durumuna indirgeyen anlamsız bir disiplinin yerine bütün parti üyelerinin düşünce ve irade birliğinden doğan bilinçli bir disiplindir. Aslında bilinçli bir disiplin ancak demir gibi bir disiplin olabilir. Parti içindeki demir disiplin üyelerin örgüte; azınlığın çoğunluğa; alt kademelerin üst kademeye ve partinin tümünün merkez yönetimine itaatı ile sağlanabilir. Bu disiplin kurallarına uymayan kimse partinin birliğine zarar vermiş olur.

e) Parti içi çelişmelerin birçok kaynakları vardır. Herşeyden önce sınıflı bir toplumda proleteryanın çeşitli sınıf ve tabakalarla sayısız ilişkilerde bulunduğunu unutmamak gerekir. Bu yüzden burjuvazinin ve onun ideolojisinin çeşitli yerlerden geçerek parti içine sızması kaçınılmaz bir şeydir.

Mücadelenin değişik aşamalarında proleteryanın farklı tabakalarının düşünce alışkanlık ve eğilimleri belirli görüş ayrılıkları biçiminde parti içinde görülecektir. Bütün bu küçük burjuva unsurlar şu veya bu biçimde parti içine girerek tereddüt ve oportünizm ruhunu; moral bozukluğunu ve güvensizliği getirirler. Parti içinde oportünist unsurlar bulundukça birlikten; beraberlikten sözetmek bir aldatmacadan öteye geçemez. Sosyalist bir partide gerçek birlik ancak bilimsel sosyalizmin temeli üzerinde olabilir. Bu yüzden oportünistlern sahte birlik çağrılarına inanmamak gerekir. Sosyalistler ilkelerin üzerinde pazarlığın sözkonusu olmadığı gerçek bir birliği savunurlar. Bu yüzden partinin gerçek birliğinin sağlanması ve güçlenmesi için oportünist unsurların tasfiyesi zorunludur.» (4)

⁂

TİP önümüzdeki dönemde mutlaka sosyalizmin biliminin egemen olduğu bir parti haline getirilmelidir. Toplumumuzun koşullarına uygun doğru stratejiyi saptaması ve izliyebilmesi için üyelerinin devrimci teori ile teçhiz edilmesi zorunludur. Bilimsel sosyalizm, ancak kitaplardan öğrenilebilir. Proleter devrimcileri, oportünizmin körüklediği kitap okuma düşmanlığına karşı her zaman mücadele etmişlerdir. Bu, oportünist eğilim yıkılana kadar mücadeleye devam edeceklerdir.

⁂

TİP önümüzdeki dönemde mutlaka işçilerin, köylülerin ve gençliğin demokratik mücadelelerini desteklemeli, yeni hareketler yaratmalı; bu hareketlere bilfiil katılmalıdır. Emekçi halka siyasal bilinç vermenin biricik yolu budur. Proleter devrimcileri, bir yandan TİP içinde oportünizme karşı mücadele ederken, diğer yandan gençlik hareketlerinin öncüsü olmuşlar, Akhisar'da; Ödemiş'te; Söke'de; Malatya'da ve daha birçok yerlerde demokratik köylü hareketleri düzenlemisler, işçi sınıfımızın bütün demokratik mücadelelerinde onun yanı başında yer almışlar, millî demokratik mücadelemizin bu öncü sınıfına emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı siyasal mücadelenin zorunluluğunu anlatmışlardır. TİP devrimci bir yönetime kavuştuktan sonra bu mücadele daha da gelişecektir.

⁂

TİP önümüzdeki dönemde mutlaka devrimci yayın organlarına kavuşmalıdır. Proleter devrimcileri, 1964 Malatya Kongresinden bu yana bir parti gazetesinin gerekliliğini olanca güçleriyle savunmuşlar, oportünizmin her çeşidinin muhalefetiyle karşılaşmışlardır. Bu durumda bile, ellerindeki sınırlı olanaklarla haftalık ideolojik mücadele dergisi «Türk Solu», aylık teorik eğitim dergisi «Aydınlık» yanında 55000 lik bir tiraja ulaşan, Türkiye'nin dört bir yanındaki emekçi kütleleri millî demokratik mücadele saflarına çağıran «İşçi-Köylü» gazetesini çıkarmışlardır. Bu başarının nedeni, elbett ki, proleteryanın devrimci ideolojisine olan bağlılıklarının, teori ile pratiğin ayrılmazlığına ve kütlelerle bağ kurmanın zorunluğuna inançlarının sonucudur.

---

(1) Aydınlık. 12. sayı, s. 431.

(2) İdeolojik Birlik ve Örgüt, Aydınlık, sayı. 10. s. 246, Sadun Aren seçim yenilgisi ve ötesi, Emek, sayı: 13, s. 2.

(3) Bkz. İbrahim Kaypakkaya, Olçü Seçimler Değil, Türk Sol'u, Sayı: 102, s. 8-10.

(4) Geniş bilgi için bkz: Foundations of Leninism, J. Stalin, Sayfa 95-109, Lawrençe and Wishart.

Yeni Hükûmeti Teşkil edenler ABD emperyalizminin ortaklarıdır

Gerici parlamentarizmin, emperyalizmin tahakküm aracı olduğu gerçeği, millici güçlerin gözünde her geçen gün biraz daha somutlaşmakta, görünür hale gelmektedir. 12 ekim seçimlerini, emperyalizmin ve iş birlikçilerinin Türkiyedeki çıkarlarının baş temsicisi ve siyasi örgütü olan AP nin kazanması bu gerçeğin kanıtıdır. Parlamentoya bütün partilerin en sağ unsurlarının girmesi ve parlamentonun tertip bakımından da sağa kayması bu gerçeğin başka bir kanıtıdır. Nihayet, 4 kasım sabahı teşkil edilen kabinenin sadece ve sadece işbirlikçilerden meydana gelmiş olması da yine bu gerçeğin en son belgesi olmuştur.

Hükümet, sadece «Yeminliler» ya da «Masonlar» diye tanınan ve Demirel'in başını çektiği gruptan teşekkül etmiş, «Takunyalılar» veya «Ümmetçiler» diye tanınan Bilgiç ekibi ise, tamamen hükûmet dışı bırakılmıştır. Yukarıdaki ayırım aslında sahte bir ayırımdır. Bakanlıkları işgal edenler, herşeyden önce, emperyalizmin sözcüleri, işbirlikçi büyük iş adamları, bankacılar v.s. dir. Meselâ yeni Ticaret Bakanı Ahmet Dallı, bugünkü koltuğa Iş Bankası Genel Müdürlüğü ve Akbank Genel İdare heyeti başkanlığından geçerek gelmiştir.

Bilgiç ekibi ise feodal dönem artığı eşraf ve mütegallibeyi temsil etmektedir. Bu arada, aslında millî olan fakat emperyalizm karşısında her gün biraz daha eriyip kaybolan küçük mülkiyet ve küçük sermaye sahibi bir kısım küçük burjuva unsurların kapitalizm öncesi döneme duydukları özlemleri de kendisine dayanak yapmaktadır. Fakat, her iki ekip de son çözümlemede millî demokratik güçlerin karşısında emperyalizmin saflarındadır.

İki ekip arasında Odalar Birliği Başkanlığı ve grup yönetim kurulları seçimlerinden bu yana devam eden açık mücadele, Bilgiçcilerin yenilgisiyle sonuçlanmış, Demirel, Bilgiççilerden bir kişiye bile bakanlık vermeksizin hükümeti kurmuştur.

Demirel, parti içindeki iktidar mücadelesinde, Türkiye'deki egemen unsurlardan büyük toprak sahiplerin de unutmamış, onların önde gelen temsilcilerini de hükümete dahil etmiştir.

Demirel, daha çok, adı az duyulmuş, tanınmamış kişilerden kurduğu kabine ile, gerek parti içinde, gerek parlâmentoda bazı hesaplarını gerçekleştirme çabasındadır.

Herşeyden önce, «ılımlı» olarak gözükecek bir hükümet kurma niyetindedir. Bu yolla, Adalet Partisine karşı ilerici ve millici çevrelerden gelen tepkiyi azaltmağa çalışmaktadır. Gerçekten bu numara tutmuş, birçok «ilerici» geçinen kimse, Bilgiççilerin kabine dışı bırakılmasını olumlu karşılamıştır. Bu kimseler, Bilgiççilerin saf dışı bırakılmasıyle irticaın etkisiz kalacağı kanısına varmışlardır.

Başbakan bu kabine ile Bilgiççilere bir darbe daha vurma çabasındadır. Özellikle Bilgiççilerin teşkilâta hakim oldukları illerden ve Bilgiçci adaylar karşısında uğradıkları yenilgi yüzünden meclise büyük güçlükle girmiş kimseler arasından seçilen bakanlar, kendisine aynı zamanda teşkilâtı ele geçirme imkânı da yaratacaklardır. Çünkü haliyle, kendi bakanlıkları ile ilgili hizmetlerin kendi seçim bölgelerinde düzenli olarak görülmesini sağlamaga gayret edecek olan bakanlar, böylelikle seçim çevrelerinde Bilgiççilere karşı daha güçlü bir duruma geçecekler-dir.

Bu durum karşısında parti meclis grubunun üçte birine sahip Bilgiççiler ne yapacaktır? Bilgiççilerin ilk tepkisi partiden ayrılmak tehdidi olmuştur. Ancak, bu ekibin yöneticileri, geri kalanların kendileri ile birlikte gelecek-lerine çok fazla güvenememektedirler. Zira Adalet Partisinden ayrılma, emperyalizmin etkisi devam ettikçe seçilme ihtimalinin azalması anlamına gelmektedir. Ayrıca, Demirel, Bilgiççilere karşı büyük bir şantaja girişmiştir. Demirel Bilgiççilerin liderlerine ne zaman isterlerse partiden ayrılabileceklerini, ancak buna giriştikleri takdirde, onları **zinde kuvvetlere şikâyet ederek, halifeliği geri getirmeğe çalışmakla suçlıyacağını** ima etmiştir. Bir yandan, emperyalizmin ajanlığını yapan Demirel, bir yandan da sandalyesinde kalmak için laik çevrelere göz kırpmaktadır.

Bilgiççiler, bu şantaj karşısında geçici olarak gerilemişlerdir. Fakat Sunay ve yüksek komuta kademesindekilerin de onayı ile, kanunlaşacak olan «siyasî affın» sonunda, siyasi haklarına kavuşacak DP'lilerle işbirliğine girdebilecek olan Bilgiççiler, gelecek yıl yapılacak kongrede Demirel'in başına belâ olacaklardır. Bu kongrede de büyük bir yenilgiye uğramaları hâlinde, Bilgiççilerin ne yapacaklarını şimdiden kestirmek güçtür.

Parlamento içindeki birinci raundu kazanan işbirlikçi burjuvazinin ilk işi, hükümet programında aşağıdaki konuların yer alacağını açıklamak olmuştur:

★ Anayasanın 8 yıllık uygulamasında görülen **aksaklıklar** ele alınarak Anayasada ıslahat yapılacaktır. Başta Komünizm olmak üzere devlet temelini yıkmak için girişilen faaliyetleri önleyici tedbirler getirilecektir.

★ Üniversite meselelerini ele almak ve gerekli **tedbirleri** tesbit etmek üzere bir **üniversiteler arası kurul** kurulacaktır.

★ Yüksek Hakimler kuruluna **yeni bir yön** verilerek yargı organları ile yaşama organları arasında ki **dengenin** sağlanmasına çalışılacaktır.

★ Eski Millî Birlik Komitesi üyelerinin ömür boyunca «tabiî Senatör» olmalarına dair mevcut Anayasa hükümleri kaldırılacaktır.

Görüldüğü gibi yeni hükümetin ilk işi emperyalizmin menfaati le çatışan millî ve demokratik nitelikte ne kadar kurum varsa, hepsini yıkmayı plânlamak olmuştur. Bir yandan da «meşruluğunu kaybetmiş» işbirlikçi bir iktidarın eski asları, küçük burjuvaziyi temsil etme durumunu geniş ölçüde yitiren CHP'nin de desteği ile, yeniden siyaset sahnesine çıkarılmışlardır.

Hükûmette işbirlikçi burjuvazinin kesin hakimiyet sağladığı, 27 Mayısla birlikte alaşağı edilenlerin «kuyudan çıkarıldığı,» 27 Mayısı yapanların kuyuya itelenme hesaplarının hükümet programına alındığı ve Türk bayrağının Amerikalılar tarafından bir çaputmuşcasına yırtılabildiği şu günlerde gazetelerde yer alan bir haber, oldukça dikkat çekicidir:

ABD Başkanı Nixon, 12 Ekim seçimleri dolayısı ile Başbakan Demirel'e gönderdiği kutlama mesajında «Türk - Amerikan ilişkilerinin mümeyyiz vasfı haline gelmiş olan **yakın işbirliğine** devam etmeyi sevinçle arzulamaktayım.» demektedir. Demirel ise cevabi mesajında «teşekkür» etmekte ve «memleketimiz arasındaki münasebetlerin geleceğine güvenle baktığımı bildirmekten sevinç duyuyorum» demektedir.

Evet, gerici parlamentarizm, emperyalizme ve işbirlikçilerine bir «zafer» daha kazandırmıştır ve her ikisi de bu yüzden «sevinç» içindedirler. Ancak, işbirlikçilerin görmek istemediği iki önemli faktör vardır. Bunlardan birincisi gittikçe kötüye doğru giden ekonomik durum ve yaklaşan enflasyon, ikincisi ise halkımızın gittikçe güçlenen millî demokratik mücadelesidir. Geleceğin Türkiye'sini bu iki faktör belirliyecektir.

Mustafa Kemal'in ölümsüz yönleri

Yıl 1914'dür. Birinci Dünya Harbi başlamıştır. 2 Ağustos 1914 de Osmanlı devleti Almanya ile bir ittifak muahedesi yapmıştır. 29 Ekim 1914 de Osmanlı devleti Almanya ve Avusturya ile aynı safta bu harbe katılmıştır. Mustafa Kemal, bu harbe girmekle acele edildiği hakkındaki görüşünü ilgili makamlara bildirmiştir.

O sıradan bir asker değildir, bu görüşünü bildirmekle yükümlüdür.

Buna rağmen, Sofya'daki ataşemiliterlik görevinden alınıp, kendisine aktif bir görev verilmesi çin gerekli çabayı harcamaktadır. Tekirdağ'ında kurulmakta olan tümen komutanlığına tayini onun bu ısrarı ile sağlanmıştır.

O, kendisini sıradan bir devlet görevlisi görseydi, mademki savaşa girmeye taraftar değildir, ataşemiliterlik görevinde de kalmakla pekalâ devam edilirdi.

Çanakkale muharebelerinde de Mustafa Kemal, sıradan bir asker olmadığını tüm davranışlarıyla ortaya koymuştur.

25 Nisan 1915 de İngilizlerin Arıburnu'na asker çıkarmaları Mustafa Kemal için sürpriz olmamıştır. O, mesleğinin ehli idi. Ve böyle bir çıkarmayı bekliyordu. O, bir tümen kumandanı idi ama, harekâtı tümüyle izliyordu.

Düşman çıkarmasını öğrenen Mustafa Kemal, Conk Bayırı yönünde yürüyen düşmana karşı ordudan emir almayı beklemeden ilerlemeye karar vermiştir. Conk Bayırındaki durumun çok nazik olduğunu gören Mustafa Kemal, ordu komutanının dikkatini şöylece çekmişti:**«Daha bir an mevcuttur. Bu anı da ziyaa uğratacak olursak, umumî bir felâket karşısında kalmaklığımız muhtemeldir.»**

Mustafa Kemal'in Anafartalar gurup komutanlığına tayini tesadüfî değildir. Anafartalar'da zor bir duruma girmiş bulunan düşman, yeniden aldığı kuvvetlerle 21 Ağustos 1915 de Küçük Anafartalar köyü istikametinde tekrar taarruza başlamıştır. Göğüs göğüse devam eden muharebeden sonra Mustafa Kemal, düşmanın çekileceğini sezmiştir. Fakat, görüşünü üst komutanlara kabul etirememiştir. Teklif ettiği taarruza müsaade edilmeyince, ordu komutanlığına 10 Aralık 1915 de istifasını vermiştir. Çanakkale muharebelerinde büyük başarılar sağlamasına rağmen, o' hiçbir zaman apoletlerine sımsıkı sarılmış, bir asker olmamıştır.

Mustafa Kemal, 4 yıl süren Birinci Dünya Savaşının bütün safahatını, bütün cephelerde, en sorumlu görevlerde yaşadı.

Çanakkale'de yaptığı taarruz teklifinin reddinden sonraki istifası kabul edilmedi, Edirne'deki 16. Kolordu komutanlığına tayin olundu. (14 Ocak 1916)

23 Şubat 1916 da kolordusu ile birlikte Kafkas cephesine tayin olundu. 1916 senesi sonlarına doğru 2. Ordu Komutan vekilliğine tayin olundu. Kısa bir süre sonra Hicaz Kuvve-i seferiyesi adı altında kuruluş halindeki ordunun komutanlığına tayin olundu. Durumu yerinde inceleyen Mustafa Kemal, başkomutan vekili Enver Paşa'ya tehlikenin büyük

ve genel olduğunu, hemen Hicaz,ın boşaltılarak, oradan getirilecek kıt'alarla Suriye cephesinin kuvvetlendirilmesi gerektiğini söyledi. Enver Paşa, bu teklifi kabul etmedi. Hicaz Kuvve-i Seferiyesi fikrinden vazgeçildi. Mustafa Kemal, bu tutumuyla da sıradan bir asker olmadığını belirtmiştir.

Bunun üzerine Mustafa Kemal, ikinci ordu komutanlığına geçirildi. Yine Şark cephesine döndü.

5 Temmuz 1917 de, 7. Ordu komutanlığına tayin edildi. Bu ordu, general Falkenhayn komutasındaki yıldırım orduları gurubuna bağlı bulunuyordu. Mustafa Kemal, bu Alman generalinin tutumunu, aşiretlerle olan ilişkilerini beğenmedi. Irak'ta yapılacak hareketlerden de bir sonuç çıkmayacağına kani idi. Türk askerinin yabancı komutanların emrinde ve hayal uğrunda israf edilmesini doğru bulmadığı için düşüncelerini etraflı bir raporla Enver Paşa'ya bildirdi. (20 Eylül 1917)

Raporda mülkî idarenin güvenilmeyecek bir hale geldiğini, ticaret ve iktisadî hayatın felce uğradığı, ordunun maddî ve manevî kudretinin zayıf düştüğünü, en tehlikeli çarpışmaların beklendiği bir cephede ordunun mukadderatının bir yabancıya verilmesindeki mahzurları açık ve isabetli olarak belirtilmekte ve bazı tavsiyelerde bulunarak ileride vatan mukadderatının yönetimi için elde kuvvetli bir ordu tutmanın ,devlet idare cihazının sağlam ve halkın maneviyatını sarsılmamış bir halde bulundurmanın zaruri olduğunu öne sürmekte idi.

Bu raporda ileri sürülen fikrlere başkomutanlığın iştirak etmediğini bildirmesi üzerine Mustafa Kemal, kendi kendini bulunduğu ordu komutanlığından af ve vekilini tayin ederek ayrıldı...

Mustafa Kemal'i bundan sonra ikinci orduya tayin ettiler ve o, bir kere daha sıradan bir asker olmadığını gösterir. İkinci orduya tayinini de reddedince, kendisine mezuniyet verildi...

Suriye'deki başarısızlıklarından sonra Falkenhayn geri çağırılmış ve yıldırım orduları gurubu komutanlığına bir başka Alman mareşal Liman Von Sanders getirilmişti. Padişah Sultan Reşat ölmüş, yerine Vahdettin geçmişti. (5 Temmuz 1918)

7 Ağustos 1918 de Mustafa Kemal, ikinci defa 7. ordu komutanlığına tayin edildi. İngilizlerin üstün kuvvetleri karşısında Mustafa Kemal, usta geri çekilme manevralarıyla kuvvetlerini İngilizlere kaptırmadan çetin savaşlar vermiştir. Antakya.dan ve Halep kuzeyinden geçen, yani takriben güneyde bugünkü hudıdumuza uyan hattı muhafaza etmiştir. Burada olan muharebeler Osmanlıların İngilizlerle son savaşı, İstiklâl harbimizin de ilk muharebesi sayılabilir. Sonradan, cereyan edecek birçok vak'alar Atatürkün millî mücadele ile vatanın kurtarılması hakkındaki düşüncelerinin daha burada iken kesinleştiğini ve fiilî hareketlerle buna abşlamış olduğunu belirtmektedir.

Osmanlı devleti 30 Ekim 1918 de Mondros ta imzaladığı mütarekeyi ordulara tebliğ etti. Mütareke icabı Türkiye'de bulunan Almanların ayrılmaları gerektiğinden 31 Ekim 1918 de Mustafa Kemal, Yıldırım Orduları grubu komutanlığına tayin olundu.

Mustafa Kemal'in başkomutanlık erkân-ı harbiye reisliğinden mütarekenamenin pek umumi ya da muhtelif manalara gelebilecek tarzda yazılmış olan bazı maddelerinin aydınlatılmış olmasını istemiş olması da yine onun sıradan bir asker olmadığının kanıtıdır. Daha sonra aynı makama çektiği telgrafta, mütareke şartları arasında yanlış anlamya müsait noktalar düzeltilmeden, orduları terhis ederek ve galiplerin her dediğine razı gelecek olursak, düşmanların ihtirasatının önüne geçilmeyeceğini de bildirdi. (5 Kasım 1918).

Mustafa Kemal Başkomutanlık erkân-ı harbiye reisliği sıfat ve selâhiyetini de muhafaza etmekte olan sadrazam İzzet Paşa'ya çektiği telgrafta düşmanların aldatıcı muamele, teklif ve hareketlerini düşmanlardan ziyade haklı ve nazik sayacak ve buna karşılık cemile göstermeyi icabettirecek emirleri yerine getirmeye yaradılışı müsait olmadığından ve halbuki başkumandanlık erkân-ı harbiye reisliğinin içtihadına uymak, tabiî bulunduğundan kumandayı hemen teslim etmek üzere başkasının tayinini istedi.

Mustafa Kemal'in bu tutumu da onun görev süresince bağımsızlık sorununu önde tutan bir asker olduğunun bir başka kanıtıydı.

O tarihte bu maksada yarıyacak durumda Mustafa Kemal emrindeki yıldırım orduları gurubuyla, Musul cephesindeki 6. ordu kıtaları bulunmaktaydı. Mustafa Kemal, kendi emrindeki kuvvetler için, bizzat çalışarak ve 6. ordu kıtaları içinde bu ordu komutanı ile muhaberelerde bulunarak, imkân verdiği derecede gereken tedbirleri aldırdı. Bu ordulara bağlı kuvvetleri Torosların üst tarafına, iç Anadolu'nun muhtelif yerlerine ihtiyaca göre dağıtmak ve yerleştirmek, fazla silâh ve yedek cephanelere lüzumlu harp malzemesini emniyetli yerlere taşımak için plânlar hazırlamaya ve ilgili komutanlara emirler vermeye başladı..

Mustafa Kemal, daha 1918 lerde Suriye'de memleket içlerine doğru el altından sokulmaya başlayan yabancıların muhtemel hareketlerini önlemek için Ayıntap (Gaziantep) ve havalisinde örgütler kurmaya, halka gizlice silâh dağıtmaya başlamıştı.

Nixon-Ho Chi Minh mektuplaşması

Nixon televizyonda yaptığı bir konuşmada Vietnam Demokratik Cumhuriyeti Başkanı Ho Chi Minh ile arasında geçen bir mektuplaşmadan bahsetmiştir. Nixon'un anlamını tahrif ettiği mektupları okurlarımıza sunuyoruz. Bu konudaki haberimizi ve yazımızı 14. sayfada bulacaksınız.

Washington, 15 Temmuz 1969

Pek sayın bay başkan

Dört yıllık savaşın açtığı derin uçurumun ötesinden ciddi br ilişki kurmanın güçlüğünü biliyorum. Ama tam böylesine bir uçurum bulunduğu için tantanayla isteğimi yeniden kuvvetlendirmek, eşit bir barış için çalışmak üzere, bu olanağı kullanmak isterim. Derinden inanıyorum ki, Vietnam'daki savaş pek uzun sürdü ve onu sona erdirmek için sürüncemeler, kimsenin yararına olmayacak, hele Vietnam halkının hiç. Benim 14. Mayıstaki konuşmam, kanıma göre, bütün ilgililerce iyi olan bir öneriyi içermektedir. Öteki öneriler, kendi geleceğini kendisi saptamak üzere, güney Vietnam halkına olanak vermek için özenle yapıldı. Bu öneriler, her iki tarafın makul koşullarına dikkate almaktadır. Biz, bütün diğer programları, özellikle Ulusal Kurtuluş Cephesini'nin (NLF) On Maddelik Program'ını tartışmaya hazırız. Tekrar tekrar açıkladığım gibi, beklemeyle bir şey kazanılmaz. Sürünceme, yalnız tehlikeleri büyütür, acıları artırır.

Artık konferans masasında bu içler acısı savaşın sona erdirilmesi yönünde ilerlemeler kaydedilmesinin zamanıdır. Kahraman Vietnam halkına barışın nimetlerini getirmemek için, bizi ortak bir deney yapmaya hazır ve açık fikirli bulacaksınız. Her iki tarafın bu önemli noktada çatışma ve savaşa değil de, barışa karar vermeleri tarihe geçsin.

Saygılarımla. Richard Nixon

Hanoi 22. Ağustos 1969

Ekselânslarına
Richard Milhous Nixon
Birleşik Amerika Devletleri Başkanı
Washington

Bay Başkan,

Yazınızın geldiğini bildirmek benim için bir şereftir. Amerika Birleşik Devletlerinin temel ulusal haklarımızı ihlâl ederek, halkımıza karşı saldırı savaşı, Güney Vietnam'da sürüp gitmektedir. Amerika Birleşik Devletleri, halâ askeri harekatta bulunmakta, B-52 uçaklarıyla bombalanmakta, zehirli kimyasal maddelerin kullanışı Vietnam halkına karşı cinayeti çoğaltmaktadır. Savaş, uzun süregittikçe, Amerikan halkının acı ve yükü daha büyük olacaktır. Halkımız ve ülkemizdeki Amerikan birliklerinin sebep olduğu kayıplar ve yıkımlar üzerine son derece öfkeliyim. Ayrıca, Amerika'nın egemen çevrelerinin siyaseti yüzünden Vietnam'da şehit düşen genç Amerikalıların sürekli büyümesinden de pek üzüntülüyüm.

Vietnam halkımız, barış için, bağımsızlık ve gerçek özgürlük içinde gerçek barış için derin bir fedakârlığa sahiptir. Halkımız, ülkenin ve onun kutsal haklarının savunulması için verilmesi zorunlu kurbanlardan ve güçlüklerden yılmaksızın sonuna dek savaşmaya kararlıdır. Güney Vietnam Ulusal Kurtuluş Cephesi ve Geçici Devrim Hükümeti'nin On Maddelik Program'ına dayanan genel çözüm, Vietnam sorununun çözümlenmesi için mantıkî ve anlamlı bir temeldir. O dünya halklarının sempati ve desteğini kazanmıştır.

Yazınızda eşit barıştan yana olduğuğunuz isteğini dile getiriyorsunuz. Eğer buna erişilmek isteniyorsa, Amerika Birleşik Devletleri saldırı savaşını durdurmalı, birliklerini Güney Vietnam'dan çekmeli, Güney Vietnam halkının ve Vietnam ulusunun yabancı baskı olmadan kendi geleceğini kendisinin saptaması hakkına saygı görtermelidir. Bu, Vietnam sorununun Vietnam halkının ulusal haklarıyla uzlaşarak, Amerika Birleşik Devletleri'nin çıkarına ve dünya halklarının barış umutları içinde en doğru yoldur. Bu, savaşı şerefle sona erdirmek için, Amerika Birleşik Devletleri'ne izin verecek yoldur.

Her iki taraf hakkında iyi niyetle Vietnam sorununun doğru bir çözümüne erişme amacıyla çabada bulunabilir.

Saygılarımla. Ho Çi Minh

Mustafa Kemal'in bu tutumu da onun, sıradan bir asker değil, bir milli mücadele kahramanı olduğunun bir başka kanıtıydı.

Milli Mücadelenin şerefli birer safhası olan Maraş, Ayıntap savunmalarının daha o yıllarda Mustafa Kemal, temellerini atmış oldu.

İstanbul hükümeti yıldırım orduları gurubu ve 7. ordu karargâhını lâğvetti ve Mustafa Kemal'i harbiye nezareti emrine almaya karar verdi.

Mustafa Kemal, İstanbul'a döndükten sonra, o zamanki parlamentoyla da ilişkiler kurma olanağını bulmuştu. Henüz Mebusan Meclisine proğramını okuyarak güven oyu almamış bulunan Tevfik Paşa kabinesine karşı Mustafa Kemal vaziyet almıştı. Ona güven oyu verilmemesini sağlamak istiyordu. İşbaşına millî bağımsızlığı savunan bir kabine geçmesini istiyordu. Fikrlerini bazı mebuslar kabul etmiş göründüler. Tevfik Paşa kabinesinin mecliste proğramını okuyacağı gün, bizzat mebuslar meclisine giderek, fikirlerini orada anlatmak istedi. Mebuslar, onu büyük bir ilgi ile dinlediler. Bazıları bu fikirleri mebuslara toplu bir halde açıklamasını rica ettiler. Mustafa Kemal, bir salonda toplanan mebuslara düşüncelerini açıkladı. O gün için alınacak tek tedbirin kabineye güven oyu vermemek olduğunu söyledi. Böyle bir karar karşısında meclisin dağıtılması ihtimalinin olduğu ve esasen kabine güven oyu alsa da ilk işinin yine meclisi dağıtmak olacağı cevabını verdi. Bu özel toplantı hakkında milletvekilleri uzun tartışmalardan sonra Tevfik Paşa kabinesini düşürmeye karar verdiler Biraz sonra meclisin resmî toplantısı açıldığında sadrazam Tevfik Paşa kabinesiyle gelerek proğramı okumuş ve istediği güven oyunu meclisten tartışma bile olmadan almıştır.

Mustafa Kemal dinleyici localarından olup biteni seyrederken, o günün parlamentosu hakkında gerekli deneyleri edinmişti. İstanbul'da kaldığı sürece, yabancı bayraklarının dalgalandığı bir ülkenin parlamentosunun, ve o parlamento mensuplarının takınabilecekleri tutum hakkında kesin bilgiler edinmişti.

Mustafa Kemal İstanbul'da daha fazla kalmadan Anadolu'ya geçmenin zorunluğunu artık duymuştu.

30 Nisan 1919 da 9. ordu kıtaatı müfettişi sıfatıyla, tayinini memnuniyetle karşıladı. 15 Haziran 1919 dan sonra bu görevin adı 3. ordu müfettişliğine çevrilmiştir. Mustafa Kemal'in selâhiyetleri geniştir. Bu selâhiyetler, yalnız askerî değl, aynı zamanda mülkîdir. Samsun'da Anadolu topraklarına ayak basarken, bu tarihî anın hatıra ve duygularını şöyle anlatır:

«Osmanlı Devletinin dahil bulunduğu gurup, harbi umumide mağlûp olmuş, Osmanlı ordusu her tarafta zedelenmiş şeraiti ağır bir mütareke imzalanmış, memleketi harbi umumiye sevkedenler kendi hayatları endişesine düşerek memleketten firar etmişler, saltanat ve hilafet mevkiini işgal eden Vahdettin mütereddi, şahsını ve yalnız tahtını temin edebileceğini tahayyül ettiği yeni tedbirler araştırmakta, damat Ferit Paşa'nın riyasetindeki kabine âciz, haysiyetsiz, cebin yalnız padişahın iradesine tabi ve onunla beraber şahıslarını vikaye edebilecek herhangi bir vaziyete razı. Ordunun elinden esliha ve cephanesi alınmış ve alınmakta.. İtilâf devletleri mütareke ahkâmına riayete lûzum görmüyorlar. Birer vesile ile itilâf donanmaları ve askeri İstanbul'da. Adana vilâyeti, Fransızlar, Urfa Maraş, Ayıntap Ingilizler tarafından işgal edilmiş. Antalya ve Konya'da İtalyan askeri kıtaları, Merzifon ve Samsun'da İngiliz askerleri bulunuyor. Her tarafta ejnebi zabit ve memurları ve hususi adamları faaliyette. Nihayet 15 Mayıs 1919 da itilâf devletlerinin muvafakatıyla Yunan ordusu İzmir'e ihraç ediliyor...»

Mustafa Kemal bu durumdaki tutumunu açıklarken şöyle diyor: «Hakikatı halde içinde bulunduğumuz tarihte, Osmanlı devletinin temelleri çökmüş, ömrü tamam olmuştu.. Ortada bir avuç Türk'ün barındığı bir anayurdu kalmıştı. Son mesele bunun da taksimini temine uğraşmaktan ibaretti. Osmanlı devleti onun istiklâli, padişah, halife, hükümet bunlar hepsi medlulü kalmamış bir takım bimana elfazdan ibaretti. Bu vaziyet karşısında bir tek karar vardı. o da hakimiyeti milliyeye müstenid bilâkaydışart mustakil yeni bir Türk devleti tesis etmek.»

Mustafa Kemal'in Samsun'a ayak basmadan evvel kararı buydu. Bu kararın dayandığı en kuvvetli muhakeme ve mantık şuydu:

Esas Türk milletinin haysiyetli ve şerefli bir millet olarak yaşamasıdır. Bu esas ancak istiklâli tama malikiyetle temin olunabilirdi. Ecnebi bir devletin himaye ve sahabetini kabul etmek, insanlık evsafından mahrumiyeti aciz ve meskeneti itiraftan başka birşey değildir. Filhakika bu derekeye düşmemiş olanların isteyerek başlarına bir ecnebi efendi getirmelerine asla ihtimal verilemez.

Halbuki, Türk'ün haysiyeti, izzet-i nefis kabiliyeti çok yüksek ve büyüktür. Böyle bir millet esir yaşamaktansa mahvolsun evlâdır.

Binaenaleyh **YA İSTİKLÂL YA ÖLÜM.**

«Sosyalist ekonominin meseleleri» kitabının savunulması

Komünizmin öğre[...] Propaganda[...]

Stalin'in makalelerinden derlenerek hazırlanan «Sosyalist Ekonominin Meseleleri» adlı kitabın yayınlanması dolayısıyla, Sol Yayınları yönetmeni arkadaşımız Muzaffer Erdost hakkında 142/1 maddesinden açılan dâva, beraatla sonuçlanmıştır.

Dâvayı arkadaşımız avukat Hâlit Çelenk savunmuş ve mahkeme önceki hafta beraat kararı vermiştir.

Savunma Karşı-devrim silâhı ünlü T.C.K. 142 inci maddenin bizdeki uygulanmasıyla ilgili önemli noktalara ışık tutmaktadır. Halit Çelenk ve Muzaffer Erdost tarafından hazırlanan bu savunmaların bazı bölümlerini sunuyoruz.

1 — Dava konusu eserin, Fransa'da basılan Fransızca nüshaları ile, Amerika Birleşik Devletlerinde İngilizce basılan nüshalarının yurda sokulması serbesttir, yasaklanmış değildir; yabancı dil bilenler, bu eseri okuma imkânına daima sahiptirler.

Dava konusu olan «Sovyetler Birliğinde Sosyalist Ekonominin Meseleleri» adlı yazı. Fransa'da Editions Sociales (yayınevi) tarafından yayınlanan (Dernieres Ecrit» («Son Yazılar») kitabında Fransızca olarak, ve Amerika Birleşik Devletlerinde International Publishers (yayınevi) tarafından «Economic Problems of Socialism in the U.S.S.R.» adı altında müstakil bir kitap olarak İngilizce yayınlanmıştır ve bu iki kitabın da yurda sokulması yasak değildir. Siyasi, iktisadi ve kültürel bakımdan sıkı ilişkilerimiz dolayısıyla, her isteyen Türk vatandaşı, Fransa ve Amerika Birleşik Devletlerinden bu kitapları sipariş edebilir, getirtebilir ve okuyabilir. Ülkeler arasındaki çeşitli ziyaretlerin çok gelişmiş olması dolayısıyla, binlerce Türk vatandaşı, şu anda Fransa'da ve Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunmaktadır ve bunlar, dava konusu makaleyi okuma haklarına sahiptirler, ve bu dava aleyhimize neticelenmiş olsa bile, okuma haklarına daima sahip olacaklardır. Yani bugün Fransızca ve İngilizce dillerini bilenler, Fransa'ya ve Amerika Birleşik Devletlerine öğrenci olarak, ihtisas için, çalışmak, gezmek için görevli olarak v.s. giden her Türk vatandaşı, bu kitapları, almak okumak hakkına sahiptir. Modern çağ, uluslararası ilişkileri, diğer ülkelerle olan ilişkileri artık öyle bir seviyeye getirmiştir ki, 142. maddenin bu kitap için uygulanmak istenmesi, yani dava açılmış olması, sadece bu, Anayasanın 12. maddesinde yazılı bulunan «Herkes,... kanun önünde eşittir» ilkesini zedelemiş bulunmaktadır.

II— Dava konusu olan kitap, Anayasanın 21. maddesinde yazılı «bilimi öğrenme, öğretme ve bu konularda araştırma yapma» hakkına dayanılarak yayınlanmıştır, propaganda kastı yoktur,

Sayın Yargıçlar,
Anayasanın 21. maddesi der ki, «Herkes, bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme açıklama, yayma ve bu alanlarda **her türlü araştırma hakkına sahiptir.**»

Türk Ceza Kanununun 142. maddesi, 1. fıkrasında ise «Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü **tesis etmek** veya sosyal bir sınıfı **ortadan kaldırmak** yahut memleket içinde müesses iktisadi veya sosyal temel nizamlardan herhangi birini **devirmek** veya devlet siyasî veya hukukî nizamlarını topyekûn **yok etmek** için **propaganda** yapmayı yasak sayar.

Anayasanın 21. maddesinde yazılı «bilimi öğrenme ve öğretme ve araştırma» özgürlüğü ile T.C.K.'nun 142/1 maddesindeki «Propaganda» arasına derin bir çizgi çeken Anayasa Mahkemesinin kararı, şu sözlerle ifade ediliyor:

«...sözü geçen madde hükümleri (142. madde hükümleri), bu konulardaki bilimsel inceleme ve araştırmaları yasaklamış değildir. Propaganda sınırına girmemek şartıyla **her çeşit toplumcu bilimler** ve bu açıdan **anarşizm ve komünizm üzerine öğrenme öğretme, açıklama, yayma ve araştırma yapılması. Bu maddelerdeki yasakların kapsamına girmez,** («Resmî Gazete», 27 Temmuz 1967, sayı 12656,)

Kanun diyor ki, Türkiye'de komünizmi kurmak için propaganda yapmak yasaktır. Anayasa diyor ki, komünizmi öğrenmek serbesttir, komünizmi öğretmek serbesttir, komünizmi açıklamak serbesttir. komünizm üzerine her türlü araştırma yapmak serbesttir. Yani Anayasa diyor ki, vatandaş komünizmin ne olduğunu bilme hakkına sahiptir, komünizmin ne olduğunu açıklama hakkına sahiptir; ama diyor Türk Ceza Kanunu, bu bilgisini, bildiğini, ideolojik bir sistem olarak, ülkemizde gerçekleştirmek için harekete geçerse, kitleleri ve kişileri, bu sistemi gerçekleştirmek için eyleme teşvik ederse, o zaman suç işlemiş sayılır.

Dava konusu kitap ve benzerleri yayınlanmadığı zaman sosyalizm ve komünizm öğrenilebilir mi, öğretilebilir mi, anlaşılabilir mi ve bu konuda araştırma yapılabilir mi? Davanın başından beri, gerek bilirkişilerin, gerek Sayın Cumhuriyet Savcılığının bu esas hukukî kıstası ihmal etmiş olmalarıdır ki, bu ve benzeri davaların hukukî bakımdan aydınlanması güçleşmektedir. Bunun içindir ki, biz savunmamızı, sadece bu noktaya teksif ederek, meseleyi, hukukî açıdan beş ayrı noktada izah etmekle yetineceğiz.

III. — Dava konusu kitap, Prof. Dr. Mümtaz Sosyal, Prof. Aziz Köklü, Doç. Dr. Tuncer Bulutay tarafından, Sol Yayınlar tarafından yayınlanan Stalin'in bütün eserleri ise Prof. Dr. Munci Kapani, Prof. Dr. Cahit Talas Prof. Dr. Cemal Mıhçıoğlu, Prof. Dr. Nermin Abadan, Prof. Dr. Muammer Aksoy tarafından öğrencilere yardımcı kitap olarak tavsiye edilmiştir.

BİRİNCİSİ — Ankara Birinci Ağır Ceza Mahkemesi, Mao Çe-tung'un makalelerinden meydana getirilmiş olan «Teori ve Pratik» adlı kitap dolayısıyla T.C.K.'nun 142/1 maddesine muhalefetten açılan davada, kitaptaki makalelerin, «**Bir sınıfın (işçi sınıfının) diğer sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis ve bunu cebirle yürütmenin Çin'deki uygulamasına ait**» olduğu kanaatini belirttikten sonra, kitabın, «**Propaganda amacıyla değil Mao Çe-tung'un fikirlerini tanıtmak ve bilgi vermek**» amacıyla yayınlandığı sonucuna vararak (E 967/60, K 967/316, 16.11.1967 tarihinde) beraat kararı vermiştir.

Yargıtay Birinci Dairesi, dava konusu kitabın, **bir Üniversite öğretim üyesi tarafından «yardımcı okuma kitapları arasında» tavsiye edildiğini, bir yüksek okulda, sınav soruları arasında, Mao Çe-tung'un düşüncelerine değer verildiğini özetledikten sonra,** Anayasa Mahkemesinin yukarıya Resmî Gazete'den aktarmış bulunduğumuz pasajını naklederek, eylemin, Anayasa 21. maddesi haklarından olduğunu belirtmiş ve beraat kararını (E 967/-3445, K 968/2454, 26.9.1968 tarih ve sayılı kararıyla) onamıştır.

Dava konusu olan «Sosyalist Ekonominin Meseleleri» adlı kitap, Anayasa Profesörü Dr. Mümtaz Soysal'ın, Siyasal Bilgiler Fakültesi yayınları arasında çıkan **Anayasa'ya giriş** adlı kitabında «Marksist Demokrasinin Evrimi» bölümünün sonunda «Yardımcı okuma kitapları» arasında ,öğrencilere tavsiye edilmiştir. **(Anayasa'ya giriş, birinci baskı, 1968, s. 83-ikinci baskı, 1969, s. 113.)**

Sol yayınları sorumlu yönetmeni sıfatıyla, tüm yayınlarımızın Anayasanın 21. maddesi haklarından olup olmadığına dair, Üniversitenin görüşünü temin etmek maksadıyla, Ankara Üniversitesinde bu konuyla ilgili 30 öğretim üyesine sorduğumuz ve 22'sinden aldığımız cevapların fotokopilerinin tümünü, ayrı bir dosya içinde, savunmamıza ek olarak sunuyoruz. Sunduğumuz ek dosyada görüleceği gibi, İktisat Teorisi Kürsüsü Direktörü Prof, Aziz Köklü ve Doç. Dr. Tuncer Bulutay, dava konusu olan «Sosyalist Ekonominin Meseleleri» adlı kitaptan yararlandıklarını ve öğrencilere tavsiye ettiklerini yazmaktadırlar.

Prof. Dr. Münci Kapani, Prof, Dr. Cahit Talas, Prof. Dr. Cemal Mıhçıoğlu, Prof. Dr. Nermin Abadan ve Doç. Dr. Türkkaya Ataöv, yayınlarımız arasında çıkan Sosyalist Ekonominin Meseleleri adlı kitabın da aralarında bulunduğu Stalin'in eserlerinden bilimsel çalışmalarında yararlandıklarını veya öğrencilerine tavsiye ettiklerini belirtmişlerdir.

Sadece bu deliller, dava konusu kitabın, bilimsel çalışma ve araştırmanın temel kaynak eserlerinden biri olduğuna ve bu kitabı yayınlamış olmanın Anayasanın 21, maddesi haklarından olduğuna yeter niteliktedir. Ama biz, bu noktadaki diğer delillerimizi de, sayın mahkemenize sunmaya devam edeceğiz.

IV — Dava konusu kitabın konusu Üniversitelerimizde ders ve seminer konularının kapsamına girmektedir.

İKİNCİSİ — Josef Stalin tarafından yazılan «Diyalektik ve Tarihi Materyalizm» adlı kitap dolayısıyla açılan dava, Ankara 2. Ağır

...ilmesi ayrı şeydir, ...sı ayrı şeydir

Halit Çelenk-Muzaffer Erdost

Ceza Mehkemesince (E 968/197, K 968/272 ve 15.11.1968 tarihli kararla) beraatle sonuçlanmış ve Yargıtay Birinci Ceza Dairesi, «Kitapta başlıca Marksist felsefe, diyalektik materyalizm, tarihte üretim güçlerinde görülen değişmeler, ilkel komünal sistem, feodal sistem kapitalist ve sosyalist sistemlerin ele alınıp izahları yapıldığı, Karl Marx ve Engels ile Hegel'in görüşleri arasındaki farkların belirtildiği görülmüş ve **bu konuların Türkiye Üniversitelerinde ders olarak öğrencilere okutulmuş olduğu için**, beraat kararını, (E 969/48, K 969/1225, 24.4.1969 tarihinde) oybirliği ile onamıştır.

Türkiye Üniversitelerinin çeşitli Fakültelerinde öğrencilere ders olarak okutulan konuları ihtiva eden eserlerin, bilimsel çalışma ve araştırmanın kaynak eserlerinden olacağı Yargıtay tarafından açıklanmış bir husustur. Biz, yukarda dava konusu kitabın Üniversite'de öğrencilere araştırma için tavsiye edildiğini örneklerle belirttik. Şimdi ise, Üniversite ders ve yardımcı kitaplarında ele alınan konularla dava konusu kitap arasındaki ilişkileri, gelişi-güzel seçtiğimiz birkaç ders ve yardımcı kitabından örnek vererek belirtelim. (Üniversitelerde okutulan çeşitli ders kitaplarından örnek verilmiştir. T.S.)

V — Bir kitabın bilimsel araştırmanın temel kaynak eseri olması için «ders kitabı» tekniği ile hazırlanmış olması veya yazarının bir akademik kariyeri bulunması söz konusu değildir. Dava konusu kitap, bilimsel araştırmanın temel kaynak eseridir.

ÜÇÜNCÜSÜ — Bazı «dar zihniyet» li kişiler, bir eserin bliimsel bir eser olması veya bilimsel çalışmanın, araştırmanın kaynak eserlerinden olması için, bir «ders kitabı tekniğiyle» hazırlanmış olmasını lehte ve aleyhte bütün görüşlerin aynı kitapta nakledilmiş olmasını ve yazarlarının da «akademik kariyeri» bulunması gerektiğini iddia etmektedirler. Bu bir görüştür; ama bilimsel ve hukuki bir görüş değildir. Çünkü,

Bir «ders kitabının hazırlanması» için, birinci dereceden temel kaynak eserlerin incelenmesi gerekmektedir. Bunun pratik anlamı şudur, ancak «ders kitabı hazırlama mevkiinde olanlar», birinci dereceden temel kaynak eserleri tetkik edebilirler, bunların dışında, «herkes», bu haklardan mahrumdur. Oysa Ana yasanın 21. maddesi, bilimi öğrenme, öğretme tanıma ve bu alanlarda her türlü araştırma yapma hakkını sadece belirli bir zümreye değil, açıkça, «herkes»e tanınmış bulunmaktadır.

Şüphe yok ki, komünizm hakkında, sosyalizm hakkında bilgi sahibi olmak, öğrenmek, araştırmak, teorik birtakım tarifleri öğrenmek değildir. Çünkü sosyalizm ve komünizm sadece teorik bir tarif değil, dünyada, çeşit uluslarin hayatına girmiş, bizzat yaşayan canlı bir konudur. Teorik bilimlerin uygulama içinde aldığı şekilleri, değişen dünya içinde, eksiksiz olarak bilmek zorunluluğu vardır. Komünizmin tarihini sosyalizmin tarihini ve bu günkü durumunu bilmek, ancak bu ideolojileri tarih sahnesine koyan ülkelerin tarihlerini bilmekle mümkündür. Bu da yetmez: Bu tarihe yön verenlerin, bu tarihi şekillendiren liderlerin düşünce ve eylemlerini bilmek de gerekir. Bilimin serbestçe öğrenilmesi ve bu konuda her türlü araştırma yapılabilmesi, ancak bu geniş ve yaşayan tarihi, bütün teorik ve pratik yönleriyle bilmek, bilmeyi mümkün kılacak temel kaynak eserleri okumakla mümkündür. Bunun için, yazarlarının bir bilim adamı olması, söz konusu değildir. Hazreti Muhammed, Napolyon, Lincoln, Hitler, Atatürk, Churchill bilim adamı değillerdir, ama bunların liderliği altında, toplumların tarih billur laşır. Toplumların tarihi, bizzat bu liderlerin fi kirleriyle, eylemleriyle izah edilir ve bilim böyle meydana getirilir. Tarih biliminin malzemesi, dökümanı, bizzat tarihin, tarihi meydana getiren olguların kendisidir.**Nutuk**, bir ders kitabı niteliğinde, bir ders kitabı tekniğinde bir eser değildir; **Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri** bir ders kitabı niteliğinde, bir ders kitabı tekniğinde bir eser değildir., Ama Türk devrim tarihini öğrenmek, öğretmek, açıklamak. yaymak ve bu alanda araştırma yapmak isteyenlerin ilk başvuracakları temel kaynak eserdir, bilimin ayrılmaz parçalarıdır. Aynı şekilde, 30 yıl SSCB'nde uygulanan siyaset ve iktisat politikasını, kendi konuşma, rapor, söylev, yazı ve demeçlerinde ifade etmiş bulunan Stalin'in bütün eserlerine sahip olmak sayesindedir ki, bu ülkenin, Stalin'in dönemini kapsayan yıllık tarihi bütün yönriyle tam ve doğru olarak öğrenilebilir.

VI — Dava konusu makalenin amacı, 142. maddedeki fiilleri gerçekleştirmek değildir; makalenin konusu, 1952 yılında, Sovyetler Birliği'ndeki uygulamanın izahına bilimsel bir katkıdır.

DÖRDÜNCÜSÜ — Meseleyi, şimdi de diğer cephesinden, yani «propaganda» yönünden ele alıp cevaplandıralım.

Sayın Yargıçlar,

«Propaganda» konusunda, karşılaştığımız sorunlardan birisi, dava konusu **eserin yazılmasındaki maksadının propaganda olup olmadığının tesbitidir.**

Yargıtay Birinci Ceza Dairesi (E/437, K/561, 22.2.1969 tarihli) kararında dendiği gibi, «**...yazının tümünün ifade ettiği umumî mana** ve medlulünün birlikte mütalâası ve tahlile tâbi tutulması suretiyle ancak doğru bir hükme varılmasının mümkün olacağı izahtan varestedir». Bu bakımdan dava konusu makalenin yazılış maksadının ve dava konusu makalenin konusunun tesbiti, davaya hem açıklık getirecek ve hem de bilirkişilerin makalenin bütününü ve esasını ihmal edip bazı cümleler üzerinde yürüttükleri çok yanlış hükümlerini, dolaylı olarak, cevaplandırmış olacağız.

Dava konusu makalenin konusu nedir? Sovyetler Birliği'nde sosyalist ekonominin meseleleri. Amacı nedir? Hazırlanmakta olan ekonomi politik el kitabının taslağı üzerinde tartışma. Ekonomi politik kitapları, yüz elli yılı aşkın bir zamandan beri yayınlanmaktadır. Üretim ilişkileri ve üretim ilişkileri ile birlikte sosyal değişmeleri tahlil eden ekonomi politik kitapları, bizzat kitabın yazıldığı tarihe kadar olan toplumların yapılarını tahlil eder. Adam Smith, Davit Ricardo, John Stuart Mill vs. burjuva ekonomi politiğini geliştirmişlerdir. Marx'ın **Kapital'i**, burjuva ekonomi politiğini diyalektik materyalizm açısından eleştiren bir ekonomi politik kitabıdır, ve Marx,**Kapital'de**, kendi gününe kadar gelen toplumları ve özellikle İngiltere'de o zaman için en gelişmiş olan kapitalist toplumu, diyalektik materyalist açıdan tahlil eder. Kapitalist toplumu tahlil eder ama, emperyalizmi tahlil etmez. Çünkü emperyalizm henüz Marx zamanında bir vakıa olarak ortaya çıkmamıştı. Emperyalizmi tahlil eden ekonomi politik kitapları, ancak emperyalizmin vakıa olarak belirmesinden sonra görülür. Yani ekonomi politik, bizzat **tarihi olarak meydana gelmiş olguları tahlil eder.** Bu nokta, dava konusu makalenin **hukuki yönünü tespit bakımından çok önemlidir.** Ekonomi politik, **yapılması gerekeni değil, bizzat toplum içinde yürütmekte olan iktisat kanunlarını tespit eder.** Ve dava konusu makale de, yazıldığı tarihte, Sovyetler Birliği'nde yürümekte olan iktisadî münasebetlerin tahlilindeki görüş ayrılıklarının bir ürünüdür. Günümüze kadar sayısız ekonomi politik kitabı yazılmıştır. Bu kitaplarda, en ilkel toplumdan başlayarak, köleci toplum, feodal toplum, kapitalist toplum ve kapitalizmin emperyalist aşaması tahlil edilir. Bu bölümlerde bir değişiklik olmadığı sürece, her ekonomi politik kitabında aynı şeyler aşağı yukarı tekrar edilir. Fakat bundan başka da, yürüyen tarih içinde, sosyalist üretim ilişkilerine geçildiği bir vakıa'dır. Ve ilk defa Sovyetler Birliğinde sosyalist üretim ilişkilerine geçilmiştir. Oyleyse, 1952'de, bir taslağı hazırlanan ekonomi politik kitabında, Sovyet Rusya'da uygulanan ve bir vakıa olarak 1952 yılına kadar uzanan sosyalist üretim ilişkilerinin uygulanmasının tahliline de yer verilecektir. Makalede tartışılan konu, Sovyet Rusya'da uygulanan üretim ilişkilerini, bilimsel yönden tahlilde karşılaşılan çeşitli görüşlerden bir tanesidir. Örneğin, taslağı hazırlayanlardan br kısmı, sosyalist üretimde, meta üretiminin yani pazara arz etmek için yapılan üretimin ortadan kalkmış olması gerekeceğini, Sovyet Rusya'da ise meta üretimi ortadan kalkmadığına göre sosyalist üretimin değil, kapitalist üretimin mevcut sayılması gerektiğini söylüyorlar. Stalin, Sovyet Rusya'da meta üretimi mevcut olmakla birlikte, kapitalist üretimden farklı olarak, üretim araçları toplumsallaştırılmış olduğu için, bunun kapitalist üretim demek olmayacağı görüşünü delillerle tartışıyor. Makalenin diğer konuları da aynı şekilde ele alınıyor, Sovyet Rusya'da o güne kadar uygulanmakta gelen iktisadî politikanın tahlilindeki görüş ayrılıkları tartışılıyor. Makalenin ana kimliği budur.

(Devamı gelecek sayıda)

bugünün türkiye'sinde

Şimdi, millî burjuvazi bile dahil. O da belirli şartlar için de demokratik devrim saflarında yerini alabilir. Muhakkak ki, şehir ve köy küçük burjuvazisi tümü ile dahildir. Ben tabiî işçiler, şehir ve köy proleterleri adına konuştuğum için, kendimizi zikretmiyorum. Yani sosyalist sıfatı ile kendmizi zikretmiyorum. Kimleri yanımıza alacağız, kimleri karşımıza alacağız şu devrimci adımı atabilmek için? Sosyalizm yolunda bu devrimci adımı atabilmek için onu konuşuyoruz. Şehir ve köy küçük burjuvazisini, yani, orta köylüyü, yoksul köylüyü ve tabiî en tutarlı devrimci güç olarak şehir ve köy proleteryasını aynı cepheye koyacağız. Türkiye'de Türkiye'nin özel şartları gereği, bir de küçük burjuva bürokrasisi diye nitelendirmemiz gereken asker-sivil aydın zümre var. Çoğumuz bu kökenden gelmekteyiz. Pek azımızın babası gitti, madenlerde çalıştı. Pek azımızın babası eli nasırlıdır, fabrikadan, tezgâh başından gelmiştir. Çoğumuz orta halli denilen Türkiye vatandaşının evlâtlarıyız. Küçük-burjuva bürokrasisi yarım milyonluk bir kitledir Türkiye'de. Ve çok etkin bir kitledir. Ve bu, devrimci çizgimizi tayin ederken mutlaka hesaba katmamız gereken bir kitledir. Bu zümre milliyetçidir ve bu milliyetçilik devrimci bir potansiyeli ifade eder. Bu zümreyi küçümsiyemeyiz. Çok önemli potansiyelini doğru değerlendirip, ona göre karar vermeliyiz. Bu kilit noktalarını elinde tutmaktadır orduda ve devlet mekanizmasında. Bilimsel sosyalizmin gereği, bunların devrimci potansiyelini doğru değerlendirip, ona göre karar vermeliyiz. Bu zümrenin de yeri demokratik devrim saflarıdır. Demokratik devrim budur.

Sosyalist devrime gelelim: Sosyalist devrim biliyorsunuz, kapitalist üretim tarzını ortadan kaldırmak, üretimdeki, üretimin kollektif niteliği ile özel mülkiyet arasındaki çelişkiyi ortadan kaldırmak ve insanın insan tarafından sömürülmesi olanağını ortadan kaldırmak, insana maddî ve manevî bakımlardan açılıp gelişme olanaklarını sağlamak, sosyalizmi kurmaktır. Bu, özellikle şehir ve köy emekçilerinin dâvasıdır; onların devrimidir. Başka zümre ve tabakalar belirli şartlar altında katılabilirler, fakat esas onların dâvasıdır. Bu böyle olduğuna göre ve demokratik devrimin sonuna vardığını gördüğümüz anda tam bağımsız ve gerçekten demokratik bir Türkiyeyi kurduğumuz anda biz sosyalist devrimin eşiğine varacağımıza göre, elbette ki sosyalizmden yana almayan güçler o devrimi ta oraya kadar vardırmak istemiyeceklerdir. Bunu bile lim. Hayallere kapılmanın gereği yok. Büyük bir devrimcinin dediği gibi, «burjuva demokratik devrimi gerçekleştirmede, burjuvaziden çok proleteryanın çıkarı vardır.» Ve burjuva demokratik devrimi gerçekleştirme, sonuna kadar gerçekleştirme demek, sosyalizmin eşiğine ayak basmak demektir. Onun için biz en içten savunucularıyız demokratik devrimin; en içten, en tutarlı savunucularıyız. Şimdi, şöyle bir anlayış var: Sosyalist, sosyalist devrimi yapar; burjuvazi de burjuca demokratik devrimi... Bu körüş yanlıştır. Özellikle çağımızda yanlıştır. Burjuvazinin devrimci barutunu tükettiği çağımızda, özellikle Türkiye için yanlıştır. Burjuvazi hiçbir devrim yapmaz çağımızda. Yapsa, yapsa çok güçlü bir halk hareketi karşısında, bir süre için demokratik devrim paralelinde yürür, o kadar; daha fazla değil. Ama gene çağımızda şunu görüyoruz. Cezayir misali Küba misali var. Pekâlâ işçi sınıfını temsil eden örgüt, türlü nedenlerle pasif kalıyor ve burjuva demokratik devrime ve sonra da sosyalizme yönelen hareketin başına küçük burjuva bürokrasisi geçiyor, köylüleri peşine takarak. Örnekler var. Ama o hareketler dahi yürüyeceklerse devrimin yolunda, mutlaka egemen güç olarak işçi sınıfını, şehir ve köy proleteryasını kendi tarafına almak zorundadırlar; Küba misali. Alamadıkları takdirde, bu konuda bocaladıkları takdirde, devrim de bocalar; Cezayir misali. Demokratik devrim hakkında söyleyeceklerim bunlar. Şimdi, bunun bir söyleşi olacağı söylendi. Onun için girişi kısa kesiyorum ve sorularınızı bekliyorum.

Mihri Belli — Biraz yüksek sesle konuşunuz. Teşekkür ederim. Bu çok önemli bir konu. Yani, bu, örgütü küçümsediğimizden değil tabiî. Bu konuyu meskut geçtik. Örgütü küçümsemediğim şuradan belli ki, ben iki defa 141. maddeden hüküm giydim. 141. madde biliyorsunuz örgüt maddesidir. Ve emekçiler örgütü olmadan olmaz. Bu besbelli. Arkadaşın bu konuya dokunması yerindedir. Emekçilerin adına lâyık bir örgüt kurulmalıdır, mutlaka kurulmalıdır. Ve bu, demin sözünü ettiğim demokratik ortamın yaratılması ile ilgili bir konudur. Şimdi ortada bir İşçi Partisi var Türkiye'de. Bu İşçi Partisi, eylemi çok sınırlanmış bir örgüttür. İşçi Partisi emekçi örgütüdür, programında sosyalist sözü geçmez. Ve geçemezdi de yazıldığı günlerde programın. Yani bir cambazlığın sonucu, çok sınırlı özgürlüklerden faydalanılarak kurulmuş ve yürütülmüş bir örgüt. Tabiî bu sınırlı kurulan örgütün imkânları da, yani Türkiye'de emekçi dâvasını kucaklama imkânları da sınırlıdır. Bu ortamda adına lâyık bir sosyalist örgüt kurma yolunda çaba söz konusu olabilir ancak. Ama örgüt vardır. Ve bunun dışında herşey her eylem muteber değildir tutumu çok yanlıştır. 1942 yılında, 43 yılında sizin bugünkü Sosyalist Fikir Kulüplerine öğrenci derneklerine benziyen ilerici bir örgüt kurmuştuk biz Üniversitede. Bu örgüte katılmış olan 150 gençten hiçbiri İşçi Partisine giremez. Kanun buna engel. Demokrasiciliğimiz bu kadar bizim. O engeller dururken ve unutmayalım ki, Türkiye'nin gerçeği bu, acıdır ama bilmemiz gerek, Türkiye'de henüz sosyalist devrimin sübektif şartları yoktur. Yani emekçi halkın sosyalizmden yana oluş durumu, sosyalizmin gereğine inanış durumu yoktur. Emekçilerin çoğunluğu, vazgeçtik sosyalist devrimden, burjuva demokratik devrimden bile yana olmayan ve emperyalizmin gölgesinde kapitalist yolda kalkınacağım hülyasiyle avunan bir partiye oy vermektedir. Şimdi, böyle bir ortamda, kalkıp da sınırlı imkânlar gereği, gayet sınırlı bir örgüt kurup, bunun dışında bir şey yoktur demek yanlıştır. Şimdi biz İşçi Partisi içinde yokuz. Olamayız. Kanun müsait değil. Bir seçim kanunumuz, bir partiler kanunumuz var ki, belli suçlardan mahkûm olanlar giremezler partilere. Asker — sivil aydın zümreden olan giremez partiye bu da bir sınırlama. Subay giremez asker giremez, bu da bir sınırlama, demokratik olmayan sınırlamalar. Şimdi bu ortamda kurulmuş bir örgüt var. Buna her şeydir denemez. Bu örgüte imkânları olan girer ve adına lâyık, gerçekten sosyalist bir örgüt haline getirmek için olanca gücüyle çalışır. Sosyalist örgütün bir teorik eğitim âleti vardır. Teoriyi, sosyalizmin teorisini, bilimini yaymak için, benimsetmek için elinden gelen çabayı gösterir örgüt. Bütün kitle hareketlerine katılır. Nerde bir hareket, nerde bir grev varsa oraya gider. Çünkü işçi ancak böyle bilinçlendirilir. Öyle kalkıp da seçimden seçime «bana oy ver, seni kurtaracağım» vaadi ile değil. Gidersin örgüt olarak, grevde işçinin yanında bulunursun. Öyle olur. Nerde bir gösteri var oradasın. O zaman, ancak o zaman sen bilinçlendirme, örgütlendirme görevini hakkıyla yerine getirebilirsin. Bunları yapmazsan ve bir tekke zihniyetiyle, «biziz kardeşim, bizim dışımızda bir şey yok» dersen, «dünyanın merkezi benim» diyen Nasrettin Hoca'nın sözünden öte bir anlam taşımaz senin lâfın. Sosyalist örgüt şarttır ve arkadaşın işaret ettiği tehlike her zaman vardır. Emekçiler kendi dâvalarını küçük-burjuva bürokrasisinin eline teslim edemezler. Emekçiler kendi gerçek örgütlerini kurmakla görevlidirler. Ve bu, önümüzdeki bir görevdir. Halolmuş bir mesele, bitmiş bir görev olarak görürsek bunu, yanılırız.

Soru — İlk Ulusal Kurtuluş Savaşımıza muhakak ki bugünküne benzer bir şekilde, önce bağımsızlık, sonra sosyalizm diyen Türk sosyalistleri de katılmıştır. Acaba bu kişiler bağımsızlık kazanıldıktan sonra ne yapabilmişlerdir? Aynı şey bugün de olursa, düzen bağımsızlıktan sonra yine bugünkü gibi soysuzlaşacak mıdır, soysuzlaşmıyacak mıdır?

Mihri Belli — Bu soru da çok önemli bir soru, ve sorulduğuna sevindim. İlk bağımsızlık savaşına sosyalistler katıldı.

devrimci eylem nedir?

Mihri Belli

Örneğin, Haliç'te cephanelikleri, İngiliz cephaneliklerini soyarak takalarla Anadolu'ya kaçıran gruplar içinde Şefik Hüsnü Deymer'in başında bulunduğu Türkiye İşçi Sosyalist Partisi üyeleri de vardı. Sosyalistler, millî mücadelenin bütün alanlarında yer aldılar. Ve bunlar, evet diyorlardı, bağımsızlık temel şiardır, ama sosyalizm olmadan da mesele hallolmaz diyorlardı. Fakat sosyalizm sonraki meseledir diyorlardı. Sosyalist propaganda ve sosyalist bilinçlendirme değil, sosyalizmi kurma, sosyalist devrimi yapma meselesi sonraki meseledir. Zaten güçleri ona yetiyordu. Gayet zayıf bir işçi sınıfı vardı ve Türkiye'de sosyalizmin ne olduğunu bilen pek azdı. Toplumun nitelliği bu durumu zorunlu kılıyordu. Fakat çok güçlü bir işçi sınıfı olsa dahi, evvelâ sosyalizm, sonra bağımsızlık denemezdi, denemez. İkisi birden, o da denemez. Çünkü, ikisi birden dendiği anda, bugün savaşacak olan birçok unsurları feda etmen lâzım gelir. Onu da göze alamazsın. Mümkün olduğu kadar, istilâcıya karşı güçlü çıkmak zorundasın. Somut olarak koyalım meseleyi: Amerikan emperyalizmi girmiştir içimize ve diyelim ki bu iş dalaşmaya kadar vardı. Biz NATO'dan çıkacağız dedik, çıkamadık ve ortanın solunun liderliğinde bir millî bağımsızlık savaşı başladı. Sosyalistlerin önderliğinde değil. Katılmıyacak mısın ona? Katılacaksın.. Katılmazsan sosyalizme ihanet etmiş olursun. Katılmakla sosyalizm dâvasını yürütme şansını arttırmış olursun. Ama bugün o ihtimal daha zayıftır. Bugün dünya değişiktir. Bugün küçük burjuva bürokrasisi saflarında bile sosyalizmi benimseyenlerin sayısı hergün artmaktadır. Ve burada kalkıp da biz doğru çizgiyi, devrimci çizgiyi saptayabilirsek ve doğru devrimci şiarları, kitleleri harekete getiren doğru devrimci şiarları atabilirsek, bizim devrimin başına geçmemiz, millî bağımsızlık savaşının başına geçmemiz, demokratik devrimin başına geçmemiz şansları artar. Çok farklıdır bugün 1920'lerden. Ama bu olmasa dahi; yani küçük-burjuva bürokrasisi önderliğinde bir hareket olsa dahi; bizim gene yerimiz millî kurtuluş savaşının saflarıdır. Ve şart koşarak falan değil. Kayıtsız şartsız! Gücümüz yettiği zaman zaten şartı koşarız. Gücümüz yetmeden şart koşmak iddiacılıktır, kuru sıkı atmaktır. (Alkışlar).

Sorunun özünün şöyle olduğu tesbit edilmiştir:

Demokratik devrimin henüz başarılması gereken önümüzdeki bir görev olduğunu söylediniz, oysa 1945 den bu yana çok partili hayata geçmiş bulunuyoruz, bu demokrasi değil midir, bizde demokratik devrim başarılmamış mıdır?

Japonya'da ilkel Komünal toplumdan doğrudan doğruya feodal üretim tarzına geçildiğini, kölelik düzeninin atlandığını söylediniz. Sovyetler Birliğinde ise henüz kapitalist üretim tarzına ulaşmamış geri kavimlerin bir atlama yaparak sosyalist kuruluşa geçtiklerini belirttiniz, biz de aynı şeyi yapamaz mıyız? Türkiye için demokratik devrimi öneriyorsunuz, bu bir çelişki değil midir?

Mihri Belli — Şimdi istisnaî hal olarak Japonya örneğini verdik. Sovyetler Birliğindeki o ilkel kavimlerin toplumundan doğrudan doğruya sosyalizme geçiş örneklerini verdik. Sovyetler Birliği bir bütün. Sovyetler Birliğinde Ekim İhtilâlinin adı Büyük Sosyalist İnkılâbıdır. 1917 İnkılâbı. O inkılâbın başındaki adam şunu der: «Bizim devrimimiz» der, (İlkten bunlar kalktılar iktidara geçtikleri gün toprağı köylüye verdiler), «Bizim devrimimiz 1919'a kadar, 19'un ikinci yarısına kadar Burjuva demokratik devrimdi» der. Ve burjuva demokratik devrim süresince kulak geldi, Kızıl Ordu saflarında dış emperyalist müdahalecilere karşı, Çar'ın beyaz ordularına karşı savaştı. Devrimin adı sosyalist devrimdi, fakat ilk aşamasında burjuva demokratik inkılâbını yapıyor. Sosyalizme yöneldiği için o adı almış. Ve tarımda sosyalist kuruluşa geçiş, Sovyetler Birliğinde, köyde sosyalist kuruluşa geçiş 1928 dedir, 11 sene sonradır kollektivizasyonun başlayışı. O zamana kadar, ne yapalım, ne edelim diyorlardı.

Sovyetler Birliği'ni bir bütün olarak alınız. Ve oradaki eski Rusyanın bir eyaleti, bilmem ismini duymadığınız İnçunların yaşadığı eyalet meselâ. Şimdi bunlar o tümün içinde. Kalkıp da sen bunlara bilmem kendi feodal sınıflarını yetiştir, ondan sonra kendi kapitalist sınıfını yetiştir, ondan sonra da bilmem sırasıyla kendi devrimlerini yap denmedi. O bütün içinde kaynadılar, onlar da sosyalizme girdiler. Fakat kendi iç dinamizmi ile kurulacaksa sosyalizm, ki Türkiye'de öyle olacaktır, ve Türkiye'de zaten bir burjuvazi var, zaten bir işçi sınıfı var, zaten bizim meselelerimiz bunlar. Demokratik devrim deyince ne anlıyorsunuz siz? Burjuva demokratik devrimi yapacağız, 100 yıl bekliyeceğiz, ondan sonra sosyalist devrimi mi yapacağız? Hayır. Demokratik devrimi yapacağız ve esas itibariyle tamamlandığı anda sosyalist devrimi yapacağız. Bu bir silsiledir. Araya uzun yıllar, uzun fasılalar koyacak değiliz ama demokratik devrim aşamasında temel şiar demokratik devrimdir. Sosyalizm teorisini yaymak, sosyalist teoriyi benimsemiş kadrolar yetiştirmek falan, bununla bağdaşmayan şeyler değil ki. Onun için Sovyetler Birliğinde örneğin Yakut Cumhuriyetinin durumu Türkiye'nin durumuna benzemez. Yahut da Japonya'dan verdiğim örnek: Yani deniyor ki, Japonya'da Japon toplumu, kölelik veyahut da Asya üretim tarzından geçmeden, ilkel komünizm'den derebeyliğe geçmiştir. Ve bu derebeylik düzeni yüzyıllarca devam etmiştir. Onun için burada çelişki yoktur. İç dinamizmiyle toplumu değiştirmektir mesele. Bağımsız değilsin, tam olarak hiç değilse. Feodal kalıntılar var ülkende. Bunları temizliyeceksin. Mesele bu. Yakut Cumhuriyetinde öyle birşey yok. Çoban, ilkel bir toplum, aşiret kabile toplumu. Geliyorlar, kolhoz kur diyorlar, kolhoza geçiyorlar, sosyalist üretime geçiyorlar. Onların durumu başka. Biz içindeyiz yirminci asrın. Ve sınıflar var toplumumuzda. Meseleleri var bu sınıfların ve tabiî devrimci şiarları da var. İçindeyiz yirminci yüzyılın. Anlatabildim mi?

Ha, bir konuya daha değindi arkadaş, onu da cevapsız bırakmıyayım. Arkadaş dedi ki kırkaltıdan bu yana işte bir demokratik devrim yapılıyor Türkiye'de iyi kötü Arkadaşlar, 46'dan bu yana olan, hiç kendimizi aldatmayalım, hiç değilse 46'dan 1960'a kadar, 27 Mayıs'a kadar olan, Türkiye'de anti-kemalist karşı - devrimdir. Ve Türkiye'de objektif şartlar bakımından 1937 de bugünkünden daha yakındık sosyalizme. 1937 de Atatürk sağken ve Türkiye bağımsızken daha yakındık sosyalizme. Sosyalizm şiarını atmak için objektif şartlar bakımından daha çok sebepler vardı 1937 de. Bunu anlamamız gerek. Evet seçim yoktu, seçim oldu. Seçim yoktu o şartlarda. Bir devrim iktidarı idi kemalist iktidar, diktatörlüktü. Yumuşak yüzlü bir diktatörlüktü ama partilerin yeri yoktu, tayinle gelirlerdi mebuslar. Ve küçük burjuvazinin devrimi kısır bırakması, ki bir çoklarının güvensizliği bundandır ve bu güvenmemenin haklı sebepleri de vardır.. Sonunda köy olduğu gibi bırakıldı. Yaprak kımıldamadı köyden. Ve köylü o düzenden birdenbire bir güç olma durumuna geldi. Sayısı ile, kalabalığı ile, güç olma durumuna geldi. Ve güç olma durumuna gelirken CHP kalktı kendi sağında bir parti yaratarak, solu ezerek köylüden oy istedi. Kırkaltıda biliyorsunuz Emekçi Sosyalist Partisi de kurulmuştu. Emekçi Sosyalist Partisi en sert biçimde bastırıldı. Ve köylüye ilk defa giden adam, köylünün sınıf bilincine hitap etmedi, kalktı onun batıl itikatlarına hitap etti. Ve Kemalizmin üstyapıda yaptığı anti-feodal reformlara karşı çıkarak gitti onlardan oy toplamaya ve topladı da. Ve ellide iktidara geldiği zaman, anti-kemalist karşı devrimi perçinlemek üzere geldi. Ve bu altmışa kadar sürdü, altmışta düşene kadar sürdü bu iktidar. Ve olan, demokrasinin, burjuva demokratik devrimin gerçekleşmesi falan değildir. Burjuva demokratik devrim, seçim mekanizması kurmak filân değildir. Burjuva demokratik devrim, bağımsızlıktır, feodalitenin yok edilmesidir, o kadar. Oy sistemi olup olmamış önemli değildir: İkinci bir mesele. Onun için objektif şartlar bakımından biz otuzyedide bugünden daha yakındık sosyalizme. Sübjektif şartlar bakımından sosyalizme inanmış çevreler çok daha geniştir bugün.

Sorunun şu anlamda olduğu tesbit edilmiştir. Demokratik devrimi tarihte burjuvazi yaptığına göre, proletarya öncülüğünde demokratik devrim yapılacağını söylemek çelişki değil midir?

Gençlik

El uzatıyorlar tutmayınız

Atilla Sarp

FKF'nin olağanüstü kurultayından sonra, oportünistlerin suçlamaları oldukça yoğunlaştı. Temelinde sosyalizmin bilimini eylem kılavuzu edinerek, sınıflararası mücadelede doğru strateji hedefler etrafında millî sınıfları emperyalizme karşı ittifaka sevkeden bilimsel sosyalistlerle, toplumumuzun gelişme aşamasını hiçe sayıp hâlâ ısrarla millî sınıf ve tabakaların ittifaklarını görmezlikten gelen oportünizmin ideolojik kavgasında yatan ayrılık, oportünizmin FKF üzerindeki emellerinin tamamen yok olması üzerine çirkinleşti; ve oportünizmin ideologlarını barındıran EMEK, halkımızın millî-demokratik kavgasında devrimci çizgiyi ısrarlı ve kararlı yürüten FKF, şimdiki TDGF militanlarını «küçük burjuva» ideolog ve mücadelecileri olarak suçlayacak (1) kadar ileri gitti.

Sosyalist teoriyi ideolojik silâh ve eylem kılavuzu olarak benimseyen ve sosyalist teorinin gösterdiği doğru hedefleri sınıflararası mücadeleye oturtup kitlelere yeni eylem sahaları açan her sosyalist, oportünizmin ideologlarının yanlışlarını eylemde olsun, teoride olsun anında tesbit etmek zorundadır. TDGF Genel Kurulu tarafından ihraç edilen bir kısım oportünistin eylem içindeki küçük burjuva eğilimleri ve emperyalizmle uzlaşan tavırları açık seçik ortaya konmuştur (2). Yazımızda, genellikle TDGF'nin temel niteliği ve özellikle EMEK'de oportünizmin ideologlarının suçlamalarını ve yanlışlarını ortaya koymaya çalışacağız. Ama bunu yaparken, «yazan veya söyleyen oportünisttir, o halde külliyen yanlıştır» yargısıyla başlamıyacağız. Bilelim ki, mücadelenin her döneminde oportünistler, bilimsel sosyalizmin kavramlarının, doğrularının arkasına ustaca gizlenip, hainliklerini sınıflararası mücadelede ve mücadelenin gereği olarak doğan millî ittifaklarda göstermişlerdir.

TDGF Nedir?

Oportünistlerin yıllardan beri ısıtıp ısıtıp ortaya sürdükleri, ama karakterleri icabı gerçek anlamda hiçbir zaman uygulayamadıkları «gençlik örgütlerinin yan örgüt olduğu» doğrusu üzerinde durarak, TDGF'nin niteliğini ortaya koyalım. Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu, halkımızın emperyalizm ve işbirlikçilerine karşı millî kurtuluşçu mücadelesinde saf tutan, sosyalist ideolojiyi doğru kavrayıp millî sınıf ve tabakaların emperyalizme karşı mücadelesinde dinamik gücünü kullanan, üyeleri ve yöneticileri sosyalizmi benimsemiş (giderek bilimsel sosyalizmi kavramaya, sınıflararası mücadelede doğru hedeflere millî sınıfları sevketmeye çalışan) bir **gençlik örgütüdür.** Kaynağı, emperyalizmin, halkımızın ve topraklarımızın üzerindeki boyunduruğunu yüreğinde duyan, dolayısiyle millî Kurtuluş bilincinin hızla yeşerdiği yüksek öğrenim gençliğidir.

TDGF, emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı mücadeleyi hazmedemeyip, «gerici parlamentarizme» bel bağlamış siyasal partiler ve yöneticilerine karşı bağımsız, halkımızın emperyalizme karşı **millî** feodal kalıntılara karşı **demokratik** mücadelesinde doğru strateji ve taktiklerle eylem yürüten siyasal hareketle, yayın organları ve yöneticilerle eşgüdümlü, millî kurtuluş eyleminin yan örgütüdür. Elbette bu yan örgüt olmayı oportünizmin gençlik içinde etkin olmaya çalışan ideologları anlayamaz. Onların anladığı yan örgüt olma, uygulama sahasına konmuş ve iflâs etmiştir. Çünkü, sınıflararası mücadelede işçi sınıfı lehine tavır alma, mücadeleyi hızlandırma, millî sınıfların eylemlerine güç katma başka şey, parlamentarizme bel bağlamış siyasal parti yöneticisinin ağzından çıkanı nimet sayıp uygulama alanına koyma başka şeydir (3).

Siyasal partiler karşısında bağımsızlığı kavramayan, gençlik hareketlerinin sınıflararası mücadelede yan etken olarak önemini küçümseyen her gençlik yönetiminin sonu iflâs olmuştur. 1960 öncesi DP iktidarına karşı mücadele, anti-komünizm silâhının yaygın olarak kullanılması ve faşist kanunların işletilip yiğit devrimcilerin eylem sahalarının daraltıldığı dönemde, berraklaşmamıştı. Kitle hareketlerini oluşturan gençliğin hedefleri, klâsik burjuva demokratik haklarıydı. Binlerce genci o demokratik haklara sahip kılmaya sürükleyen olaylar, CHP yöneticilerinin ağzından çıkan lâflarla değil, emperyalizmin destelediği Menderes yönetiminin faşist basılarından dolayı doğuyordu. Gün geçmiyordu ki bir lise, bir üniversite ayaklanmasın... 27 Mayıs hareketinden sonra, onbinlerce CHP eğilimli, küçük burjuva ideolojisini benimsemiş gence hâkim olan örgütlerin yöneticileri, giderek siyasal partilerin ve özellikle o dönemde CHP yöneticilerinin kuklası haline geldiler ve gençlik üzerindeki insiyatiflerini büyük ölçüde kaybettiler. Kader (!) bu ya, aynı iflâs, TİP yöneticilerinin ağzına bakarak «yan örgütlük» taslayan eski FKF oportünist yöneticilerinin de başına geldi! Sosyalizmi sınıflararası mücadeleyi kavramada, o mücadeleyi işçi sınıfı lehine doğru hedeflere sevketmede etkin bir ideolojik silâh olarak kullanacakları yerde, bu zavallı yöneticiler (oportünizmin karakteri icabı) kavramlarda sosyalistçe olmaya çalışırlarken, pasifimizin göbeğine düştüler; oportünist TİP yöneticilerinin ağzından çıkanı nimet sayan birer kukla hâline geliverdiler. Sosyalist ahlâk anlayışını da tepetaklak ettiklerinden, bu sapmalarına «yan örgüt» adı altında, teslim edelim, gerçekten iyi bir ideolojik kılıf giydirerek, bir süre becerikli oldular. Ama sonunda, sosyalizmin bilimi ve yurt gerçekleri açısından davranma zorunluğunu kavrıyamadıkları için, gerçek devrimci hareket içinde ezildiler, iflâs ettiler.

Oportünizme verilen her silâh ergeç bize döner

Oportünizmin eline vereceğimiz her silâh ergeç bize döndürülecektir. Düşünce ve davranışlarımızda nasıl titizlik gösterip emperyalizme yeni silâhlar vermemeye çalışıyorsak, aynı titizliği düşünce ve davranışlarda oportünizme karşı da göstermek zorundayız. FKF'nin geçtiğimiz yaz döneminde yürüttüğü anti-emperyalist mücadeleler, millî sınıf ve tabakaların doğal desteğini aldı, ama bu destek görünüşte (basın, telgraf v.b.) tezahür etmediğinden FKF yöneticileri şu yanlış ifadeyi, çalışma raporlarında kullanma tedbirsizliğine düştüler: «Bu vesileyle FKF, toplumumuzdaki bütün ileri hareketlerin ve birikimlerin mirasçısı ve asıl takipçisi olduğunu bir daha ispatlamıştır...» (4) Dünya halklarının uluslararası kavgasında, Türkiye'nin sınıflararası mücadelesinde bütün ileri hareketlerin mirasçısı ve asıl takipçisinin **işçi sınıfı** olduğu bir an olsun unutuldu mu, oportünizmin keskin ideologları işçi sınıfı ideolojisine olan ihanetlerini unutup yaygaraya başlıyacaktır. Hem de işçi sınıfı adına! (5). «Gençlik örgütü FKF temel örgüt, dolayısıyle gençlik de temel güç olarak kabul ve ilân olunmaktadır (6)» diyerek, gençliği homojen bir küçük burjuva ideologları topluluğu şeklinde gösterme yanılgısına usturuplu bir kılıf bulacaklardır. Türkiye'nin bağımsızlığı, halkımızın kurtuluşu için verilen anti - emperyalist ve anti - feodal kavga içinde gençliği örgütleyen, onu doğru hedeflere sevkeden, emperyalizmin boyunduruğu altındaki yarı - sömürge bir ülkenin evlâdı olduğunu unutup, seni, kapitalist blokun bunalım çocuklarına ideoloji (!) olanağı sağlayan Marcuse ile aynı paralelde gösterme küstahlığında bulunacaktır.

Gençliğin doğal ideolojisi (!)

Gençlik içinde iflâslarının hırçınlığı içinde olan oportünistler, en olmadık zamanda bilimsel sosyalizmin kavramlarını tepetaklak ediverirler. Bu, TDGF ve sosyalist gençlik örgütü üzerinde tahlillerde bulunan EMEK'de açık seçik sırıtmaktadır: **«Gençliğin doğal ideolojisi** (7) ve eylem tarzı, sınıfsal niteliğine uygundur. Gençliğin ideolojisi küçük burjuva ideolojisidir... Gençliğin eylem tarzı da küçük burjuva sorumluluğu, kaypakklığı, başıbozukluğu ve terörizme yatkınlığını gençlik eylemlerinde görürüz.» (8) Gençliğin sınıfsal kökeni ayrı şeydir, gençliğin doğal ideolojisi (doğal ideoloji yalnız sınıflarda olduğundan, gençliğin küçük burjuva sınıf olduğu) diye onu sınıf olarak gösterme şarlatanlığı gerçekten ayrı şeydir. Biz oportünistlerin metodu olan yaygara yoluna gitmiyeceğiz. Sınıf, tarihi gelişim içinde belirlenmiş bir sosyal üretim sisteminde yer tutan, üretim ilişkileri, mülkiyet ilişkileri ve emeğin örgütlenmesinde rol alan, **açık ve seçik belirlenmesi gereken geniş insan gruplarıdır.** Sosyalizmin A'sı olan sınıf kavramını, gençliği ille «küçüü burjuva» yapmak için bir an olsun unutmak, ve bunu da işçi sınıfı ideolojisi, yani sosyalizm adına yapmak!.. Pes!

Pratik hedefleri bakımından, oportünistlerin habire ileri sürdükleri gençliğin eylem tarzı (!), küçük burjuvazinin eylem tarzı (!), küçük burjuva sorumsuzluğu, kaypaklığı, başıbozukluğu, ve terörizme yatkınlığı üzerinde durmak gerçekten gerekli. Hiç unutmadan cevabımızı verelim, küçük burjuvazinin yaygın olduğu toplumumuzda, sınıfların ve sınıf ideologlarının, toplumumuzda kopuk olmadığı

nı düşünerek, küçük burjuva sorumsuzluğu, kaypaklığı, başıbozukluğu ve terörizme yatkınlığı her kuruluş ve örgütte değişk biçimlerde elbette yansıyacaktır. Ama, oportünistler, oportünizmin FKF yönetiminde yenilmesi ile merkezileşen, daha önce ise oportünist FKF yöneticilerine rağmen tabanda yürütülen, emperyalizme karşı millî feodal kalıntılara karşı **demokratik** hareketlerimizin her birini yukardaki kavramlarla suçladıklarından, iş değişmektedir. Eylem içinde yanlışlar ve yanılgılar her zaman doğrularla birlikte va rolacaktır. Ama suçlamalar, hareketin genel çiz gisinin doğruluğundan gidilerek değil de, belli bir objektif olayın olumsuz bir yönü alınarak, devrimci gençlik eylemlerinin halk kitleleri ile olan etki-tepki ilişkileri bir kenara bırakılarak yapıldığından havada kalmıştır. Ve yukarda belirttiğimiz gibi, toplumumuzun gelişme aşamasını hiçe sayarak ısrarlı millî sınıf ve tabakaları parçalama ödevini yürüten oportünizm, bu suçlamalarını millî - demokratik doğrultuda her eylem için yapmıştır (9). Küçük burjuva eylem tarzı, gençliğin eylem tarzı... Altında işçi sınıfının ve sınıflararası hareketin statik olduğu tezi yatan eylem bölüştürmesinin ne kadar yanlış olduğunu, ve diyalektik ilişkileri kavramamak tan dolayı saflarımızda pasifizmin temel attığını da belirtelim; bu kadarı şimdilik yeter.

Sonuç

TDGF, sınıflararası mücadelede aldığı tavır ve koyacağı eylemlerle, işçi - köylü kitlelerinin bilinç seviyelerinin düşüklüğünü ileri sürerek ne halk dalkavukluğu yapacak. ne de oportünistler küçük burjuva eylem tarzı (!) dediği için pasifizmin batakılığına düşecektir. Biliyoruz ki, ortaya çıkan her yeni olay bize deneyler kazandırıyor, ve o deneyler içinde ki yanlış ve doğrular, tekrarlamamaya çalıştığımız ölçüde yeni olaylarda yanılgı ve yanlışlarımızı azaltıyor. Ve biliyoruz ki, hiçbir hareket ve davranış, sınıflararası hareketlerden bağımsız değildir. Oportünistler, sınıflararası mücadeleden, bunun sonucu objektif olaylardan ders almadılar ve millî ittifaklara ihanetlerini arttırdılar. Devrim aşamasını kavramamakla, halkımızın millî - demokratik kavgasına ters düştüler; millî kurtuluş bilinci kitlelerde dalga dalga yansırken, onlar batakloğa iyice saplandılar. Olayları objektif olarak değerlendirip, sınıflararası mücadeleyi doğru değerlendirebildiğimiz ve bunun sonucu millî cephe politikamızı ısrarla koruyabildiğimiz, teşkilât olarak bağlı kuruluşlarımızda, birey olarak kendi içimizde devrim yapabildiğimiz sürece, o bataklık bizden çok uzakta. El uzatıyorlar, tutmayınız.

---

(1) **EMEK, «Küçük Burjuvazinin Gençlik Örgütü TDGF» Sayı 12, s. 12.**

(2) **TÜRK SOLU, Mustafa Gürkan« Devrimci Teori Olmadan Devrimci Pratik Olmaz.» Sayı 102, s. 12-13**

(3) **«FKF'nin yan örgüt» olmasını sürekli olarak işleyen H. Ergün, K. Ulutürk, İ. Ararat, Z. Şahin'lerin genel başkan oldukları dönemler kastedilmektedir. Parti - gençlik münasebetleri, oportünizmin doğrular karşısındaki tavrı bakımından bilinmelidir. O dönemin ve özellikle H. Ergün'ün yönetimi sırasında FKF, sınıflararası mücadelede ve gençlik hareketlerinde parti yöneticilerinin işareti ile yer alıyorlardı. Oportünizmin uzun süre FKF iktidarında bulunması bu tutumun sonucu olmuştur. TİP içinde sağlam bir gençlik teşkilâtının kurulmasını, gençlik hareketleri ile partinin dirsek temasının gençlik eylemleri içinde bu teşkilât tarafından yapılmasını savunan partili gençlerle, H. Ergün yönetimi çatışıyordu. Parti yöneticileri, sınıflararası mücadelede doğru tavır alan bir «parti gençliği» yerine, H. Ergün ve yönetimi gibi ağzından çıkanı nimet sayan bir kukla gençlik yetiştirmeyi uygun gördü.**

(4) **FKF Çalışma Raporu.**

(5) **Oportünistler bütün eylemlerimizde millî ittifakları işçi sınıfı adına parçalamaya çalıştılar. (A. S.)**

(6) **EMEK, «Küçük Burjuvazinin Gençlik Örgütü TDGF» Sayı 13, s. 12.**

(7) **Biz belirttik. (A.S.)**

(8) **Emek H. Ergün «Gençlik hareketleri ve sosyalizm» Sayı 3, s. 8.**

(9) **EMEK, Selik, «Devrim ve Karşı Devrim»**

3. cilt tamamlandı

Elinizdeki 104. Sayısı ile Türk Solu'nun 3. cildi tamamlandı. Ciltler pek yakında hazırlanıp satışa çıkarılacaktır.

3. ciltte neler var?

Türk Solu'nun 3. cildi de diğerleri gibi Proleter Sosyalistlerinin mücadele klavuzu olacaktır. Bu ciltte yer alan önemli yazılar şunlardır:

* Gençlik - Ordu - adalet elele - **Hikmet Kıvılcımlı** * Türkiye'de Feodalizm var mı? - **Muzaffer Erdost** * Şehir küçük burjuvazisi ve proleterleşme eğrisi - **Muzaffer Erdost** * Filistin Mukavemeti - **Jerard Chaliand** * Demokrasi ve Gölgeler - **Hikmet Kıvılcımlı** * Eylemsizlik «Sağ sapma» stratejisinin eleştirisi - **Muzaffer Erdost** * Devrimci Gençlik hareketi eylemsizleştirilemez tecrit edilemez - **Erdoğan Güçbilmez** * Günümüzde tekeller - **Sovyet Bilimler Akademesi Raporu** * Demokratik Köylü Hareketleri Nasıl Desteklenmeli - **Ahmet Say** * Moskova Konferansı Ana Belgesi - tam metin * Çin Komünist Partisi 9. Kurultayında kabul edilen Lin Piao'nun raporu. Tam metin *

Büyük tekeller.

* Royal dutch - Shel * Generals Motor * Philips * Wolkswagen * Mitsubishi.

* Aren Oportünizminin niteliği - **Mahir Çayan** * Güney Vietnam Kurtuluş Cephesinin önündeki devrimci yol - **G. V. K. C. Merkez komitesi üyelerinin raporu** * Oportünistler proletarya saflarının bozguncusudur - **Ömer Özerturgut** * Revizyonizmin keskin kokusu - **Mahir Çayan** * Bütün silâhlarımızla Emperyalizmin en zayıf noktasına yüklenelim - **Doğu Perinçek** * Bu günkü Romanya - **Doç. Dr. Türkkaya Ataöv** * Pasifizm ve Şiddet - **Cristopher Caudwell** * Nato Halkımızın Düşmanıdır - **TÜRK SOLU - AYDINLIK** * Mustafa Kemal 30 Ağustos Zaferini anlatıyor! * Proleter Devrimci Çizgi Kitle çizgisidir - **Şahin Alpay** * Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi - **M. Ali Cehşan** * Sosyalist Örgüt meselesi - **Ersen Olgaç** * Hain Kimdir - **Şiar Yalçın** * İran'da Toprak Reformu - **Farhad Khamsi** * TİP'in Taksim mitingi Oportünizmin İhanet Belgesidir - **İ. Kaypakkaya** * Ho Chi Minh'in Vasiyeti * Seçimler Üzerine - **Doğu Perinçek** * Dünya Kapitalist Ekonomisi - **L. Kuzminov** * İngiliz üslerini biz Kıbrıs Halkları söküp atacağız * Devrimci Güçler tehdide pabuç bırakmıyacaktır - **Şevki Akşit** * Ölçü Seçimler değil güçlenen millî demokratik mücadelemizdir - **İbrahim Kaypakkaya** * Bugünün Türkiyesinde devrimci eylem nedir? - **Mihri Belli** * Kitle çizgisi ve gerici sendikalar - **Sina Çıladır** * «Sosyalist Ekonominin meseleleri» savunması - **Halit Çelenk** - **Muzaffer Erdost.**

Ayrıca aşağıdaki imzalar da 3. ciltte yer almaktadır:

Cüneyt Akalın * Tahsin Akpek * Cıhan Alptekin * Mehmet Altun * Fahri Aral * Ali Arısoy * Behzat Ay * Mahmut Baksı * Nguyen Luong Bang * Alpaslan Berktay * Saim Bilen * Dursun Bilâ * Mengü Bulguç * Oral Çalışlar * Cengiz Çandar * Aydın Çığ * Erol Çurmak * Günnur Çurmak * Ali Demir * Eyüp Demir * Metin Demirtaş * Celâl Doğan * Muzaffer Doyum * Vahap Erdoğdu * Gerçekçi * Sadık Göksu * Bora Gözen * Erdoğan Güçbilmez * Kemal Günaydın * Mustafa Gürkan * Faruk Haksal * Ezel İnanç * Mustafa Kaçaroğlu * İlhan Kalaylıoğlu * Hüseyin Kaya * Yunus Kılıç * Çağlar Kırçak * Ruhi Koç * Yusuf Küpeli * Haydar Mutlu * Enver Nalbantoğlu * Osman Okkan * Erdal Öz * Halis Özkan * Mutlu Parkan * İnti Peredo * Pekin Plâtinel * Martha Rojas * Halûk Sarıkaya * Atila Sarp * Nail Satlıgan * Nusret Selen * Tekin Sönmez * Şerif Tekben * Nguyen Huu Tho * Necdet Tükel *Osman Ulugay * N. Yılmaz * Ali Orhan Yücelalp * Gün Zileli.

Mevcudu tükenmekte olan 1. cilt 75 T.L. den 2. cilt 50 T.L. den temin edilebilir. 3. cildin fiatı 35 liradır. Ödemeli isteyiniz.

Liya'daki yabancı üsler boşaltılıyor

1 Eylül'de krallık rejimini devirerek devrimci bir yönetimin iş başına geldiği Libya'da yabancı üslerle ilgili anlaşmaların feshedilmesine girişilmiştir. İşbirlikçi feodal monark El Sunusi zamanında, Orta Doğu'da emperyalist amaçlar güden ABD ve İngiltere'ye Libya'da askeri üsler kurma hakkı verilmişti. İkili anlaşmalara imzalarını koyan taraflardan biri, üslerin boşaltılmasını istediği takdirde, üsler konusundaki «Dostluk» anlaşmaları 1973 yılına kadar devam edecekti.

Libya İhtilâl Konseyi, geçtiğimiz hafta içinde. İngiltere ve ABD'ye birer nota göndererek, üslerin en kısa zamanda boşaltılmasını istedi. Nota'da Libya üslerini kaldırdıkları takdirde, Libya halkı ile öteki iki ülke halkları arasındaki dostluk ilişkilerinin güçleneceği belirtiliyordu.

Monarşiye karşı gerçekleştirdiği darbe ve Orta Doğu'da emperyalist devletlerin çıkarlarını korumak amacıyla kurulmuş Israil'e karşı takındığı kesin tutumuyla, Libya İhtilâl Konseyi Orta Doğu'da ilerici hükümetler arasında yerini almıştır.

ABD'nin Trablus büyükelçisi ise, 2400 Amerikan askerini barındıran Wheelus üssünün boşaltılması konusundaki notayı aldığında, devrimci Libya hükümetinin böyle bir istekte bulunmasını beklediklerini söylemiştir. Nota gereğince Wheelus üssünün 24 Aralık 1970 tarihinden önce boşaltılması gerekmektedir. Wheelus üssünden, İsrail'in haksız işgali altında toprakların kurtarılması için savaşan Filistin'li komandolara karşı döğüşen İsrail ordusuna para ve gönüllü asker yardımı yapıldığı da öne sürülmektedir. Libya topraklarında artık barınamayacağını anlayan ABD, Akdeniz'de sarsılan durumunu düzeltebilmek için kendine yeni üsler aramaktadır. Nixon'un Deniz Kuvvetleri sekreteri Chaffee bir Avrupa turu icadederek, Wheelus'dan boşalacak üssü taşıyacak bir yer araştırmaktadır. Malta adasındaki Hal Fur üssünü yeniden kurmayı deneyecek olan ABD'nin bu arada dikkati Türkiye'deki **İncirlik** üssüne de çevrilmiştir.

Libya Hükümeti İngiltere Hükümeti'nden de Tobruk ve El Aden bölgesindeki üsleri boşaltarak, Libya'da bulunan bütün askerlerini çekmesini istemiştir.

Bu arada, Libya savunma bakanı Adem El Havvad, Libya silâhlı kuvvetlerinin yeniden örgütlendirilerek, İsrail'e karşı verilen silâhlı mücadeleye fiilen katılacağını açıklamıştır.

Nixon'un son oyunu

ABD Başkanı Nixon, geçen Pazartesi akşamı televizyonda yaptığı konuşmada, Amerikan'ın saldırgan politikasını dünya kamu oyunun gözünde meşrulaştırmak için lâf cambazlığına girişmiştir.

Bir süre önce bütün Amerika çapında patlak veren Vietnam savaşı aleyhtarı gösteriler ve dünya kamu oyunun baskısı yanında Vietnam'da yenilgi üstüne yenilgiye uğrayan ABD, bilindiğ gibi bir süreden beri Vietnam'daki askerlerini çekmeye başlamıştı. Fakat Nixon barış konusunda, eski Başkan Johnson'ın askerlerin çekilmesini isteyen açıklamasına bir ilâvede bulunmuyordu. Nixon'un bu kaypak tutumu ABD içinde dahi eleştirilere yol açtı. En geç 1970'in sonuna kadar bütün birliklerin Vietnam'dan çekilmesi tezi ağır basmaya başladı. İşte bu yüzden Nixon'un son konuşması merakla bekleniyordu. Nixon yaptığı konuşmada, Vietnam'daki askerlerin tamamının çekilmesi ve yerlerine Güney Vietnam'lı askerleri bırakmaları ile ilgili bir program üzerinde Güney Hükümet'leriyle anlaşmaya vardıklarını söyledi. Konuşmasında, programın esaslarını açıklamaya niyetli olmadığını belirten Nixon, Amerikan askerlerinin hangi tarihte geri çekileceğine de değinmemiştir. Nixon'un bol bol barış sözünü ettiği fakat barışı gerçekleştirecek somut ve ciddi teklifleri ağzına almadığı konuşması, ABD içinde dahi tepki yaratmıştır. Senatör

Edward Kennedy, Nixon'ın konuşmasının kendisini ve milyonlarca Amerika'lıyı hayal kırıklığına uğrattığını ve Nixon'ın Vietnam savaşını sona erdirecek bir plânla Amerikan halk oyunun karşısına çıkmada başarısızlığa uğradığını belirtmiştir. Paris'teki görüşmelere katılan Geçici Vietnam İhtilâl Hükümeti ve Kuzey Vietnam hey'etleri de Nixon'un dikka-

EMPERYALİZME KARŞI DÜNYA HALKLARI

■ Hindistan'ın güneyindeki Kerala eyaletinde Komünist Partisinin Önderliğindeki Milli Cephe Koalisyonu iktdara gelmştir. Yeni Başbakan Hindistan Komünist Partisi Üyesi Çelat Acetap Menondur. Kurulan hükümet dört partiden oluşmaktadır.

■ Mozambik'de kurtuluş savaşı veren Frelimo örgütü üyeleri 76 sömürgeci Portekiz askerini öldürmüş ve bunlara ait 24 askerî aracı imha etmişlerdir. Capo Del Gado eyaletinde 9 askerî vasıta imha edilmiş ve 20 Portekiz askerî öldürülmüştür. Portekiz kuvvetlerine karşı girişilen bir başka hücumda da birkaç Portekiz askerî daha öldürülmüş ve 15 askeri araç tahrip edilmiştir. Ayrıca stratejik önemde 6 köprü havaya uçurulmuştur.

■ Peru hükümeti ülkenin dört bölgesinde 18 latifundia sahibinin arazilerine el koymuştur. Hükümetin bu konudaki açıklamasında, bu yaz içinde kabul edilen toprak reformu çerçevesi içinde bu topraklara el konduğu belirtilmiştir.

Topraksız köylüler, özellikle Kızıldereliler, reform gereğince toprak sahibi olmaktadırlar. Reform proğramında kooperatifler ve çiftçi ailelerine yardım da bulunmaktadır.

■ Gençlik gösterileri sırasında tutuklanan bir Üniversite öğrencisinin, tutuklu bulunduğu askeri kampta öldürülmesi üzerine, başkent Caracas'da öğrenciler Venezuela Merkez Üniversitesini işgal etmişlerdir. İşbirlikçi Cumhurbaşkanı Caldere, işgalci öğrencilerin üstüne polis ve askeri kuvvetlerini saldırtmış ve bir öğci daha kurşunlanmıştır. Öğrenci ve halkın katıldığı sokak gösterileri Merida ve Çora şehirlerine de yayılmıştır. İşbirlikçi hükümetin güvenlik kuvvetlerine karşı direnişlerinde gençlerden 29 kişi yaralanmış, kırkı tutuklanmıştır.

■ Kenya Hükümeti, muhalefetteki tek parti Kenya Halk Birliğinin siyaset faaliyetini yasaklamıştır. Mau Mau ayaklanması sırasında emperyalizme karşı mücadele vermekle birlikte sonradan emperyalizmin yörüngesine giren Cumhurbaşkanı Kenyatta, muhalefeti ezmeğe çalışmaktadır. Muhalefet lideri Odinga Odinga, geçen Pazartesi gününden beri göz hapsinde bulunmaktadır. Parlamentodaki tüm muhalefet partisi üyeleri tutuklanmıştır. Cumhurbaşkanı Kenyetta, muhalefet partisini, geçenlerde batı şehirlerinden Kisumu'da olaylar çıkartmak ve bunları örgütlemekle suçlanmıştır. Söz konusu olaylarda 5 kişi ölmüş, 50 kişi de yaralanmıştır.

■ Amerika Birleşik Devletleri hükümeti A.B.D.'nin öteki dünya devletlerine karşı güttüğü emperyalist politikayı benimseyen ilim adamlarını kara listeye almaktadır. Amerika'da yayınlanan **Life** dergisinin açıkladığına göre, özellikle hükümetin Vietnam'da sürdürdüğü saldırı savaşını destekleyen bilim adamları lanetlenmektedir. Kara listeye geçirilenler arasında, bu yılın Nobel Tıp Odülünü kazanan Salvador Luria da bulunmaktadır.

ti başka tarafa çekerek savaşı uzatmak ve yoğunlaştırmakla suçlamışlardır. Gerçekte Nixon can çekişen Vietnam politikasını birkaç gün daha ayakta tutabilmek için dolap üstüne dolap çevirmektedir. Vietnam'da Amerikalı kanının akıtılmasının önüne geçecek, ABD kamu oyunu bir süre için uyutmaya çalışacak olan tasarı da, aslında üretimlerini savaş ekonomisine göre ayarlamış, büyük sanayicilerin çıkarlarına aykırı düşmektedir.

Orta doğuda hava yatıştı

Geçen hafta içinde Lübnan'da Filistin'li komandolarla, Lübnan silâhlı kuvvetleri arasında meydana gelen çatışmalar, bu hafta içinde yatışmıştır. Filistinli gerillaların Lübnan'da faaliyet göstermelerine engel olmaya çalışan Lübnan egemen sınıfları, gerillalardan ağır bir şamar yemiştir. Gerillaların silâhlı mücadelede kazandıkları başarının yanı sıra, halkın da gerillalara destek olması üzerine, Lübnan hükümeti gerilemeye mecbur kalmıştır. Diğer yandan, Libya'daki büyük üssü Wheelus'u kaybettikten sonra Orta Doğu'da Lübnan'a gözlerini çeviren ABD'nin Lübnan'a askeri müdahale ihtimali belirmiştir. Akdeniz de Akdeniz ülkelerinin bağımsızlık ve güvenlikleriyle alay edercesine cirit atan Altıncı filo komutanının Lübnan'a müdahalesi konusu ABD sözcüleri tarafından telâşla yalanlanmaya çalışılmıştır. Vietnam'da kan kusan ABD'nin Lübnan'a şu sırada müdahalesi pek mümkün görülmemektedir. Bu arada Birleşik Arap Cumhuriyeti Başkanı Nasır'ın araya girmesi ile Lübnan Silâhlı Kuvvetleri Komutanı Bustani ile, **Filistin Kurtuluş Örgütü** lideri Yaser Arafat Kahire'de görüşerek ateş-kese karar vermişlerdir. Ateş-kes'ten sonra taraflar, Filistin gerilla örgütünün Lübnan'daki hareketlerine serbesti tanınması ve Filistin'lilerin gerilla örgütüne serbestçe girebilmesi konularını tartışmaktadırlar.

Çin halk Cumhuriyetinin Birleşmiş milletlere girmesi Sorunu

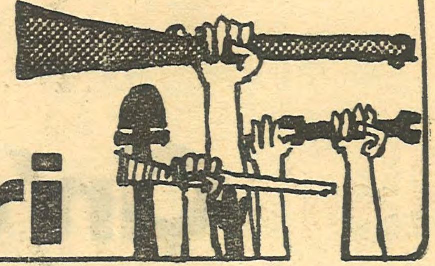
Çin Halk Cumhuriyetinin Birleşmiş Milletler ve Güvenlik Konseyinde temsil edilmesi sorunu, bu hafta genel kurulda yeniden görüşülmektedir. 1949 yılında Çin ihtilali başarıya ulaşmış, Çin Halk Cumhuriyetinin kurulmasından bu yana Genel Kurul'a getirilen aynı konudaki dokuz teklif reddedilmiştir.

Arnavutluk Halk Cumhuriyetinin hazırladığı ve 17 ülkenin desteklediği bu yılki teklifin de batılı emperyalist devletlerin çeşitli oyunlarıyla yeniden reddedilmesi beklenmelidir.

İlk adımda ABD ve 15 öteki ülke, Pekin Hükümetinin üyeliğinin oylamasında salt çoğunluk yerine üçte iki çoğunluk usülünün uygulanmasını istemişlerdir. Çin Halk Cumhuriyetinin, emperyalizmin kuklası ve Çin halkının hiçbir şekilde temsilcisi olmayan Milliyetçi Çin'in yerini alması üçte iki çoğunluğuyla imkânsızlaşmaktadır.

Asya, Afrika ve Güney Amerika'daki Milli Kurtuluş ve Demokrası Mücadelelerinin destekleyicisi durumundaki Çin Halk Cumhuriyetinin, Birleşmiş Millletler Örgütünde temsil edilmesini, çökmekte olan emperyalist devletlerin önlemeğe çalışması olağandır. Ancak 1 milyar'a yaklaşan nüfus ve ideolojik, askeri, iktisadi alanlarda dünya devletleri arasındaki ağırlığı gereğince, Çin Halk Cumhuriyeti Birleşmiş Milletler'e kabul edilmemekle küçültülememektedir.

yaşasın halk savaşının zaferi

Emperyalizmin yeni savaş alanı: LAOS

Ekim ayının son haftası içinde Birleşik Amerika Senato Dış İlişkiler Komisyonunda yapılan görüşmeler bir gerçeği ortaya koymuştur. Laos'da 14 binin üzerinde Amerikan askeri bulunmaktadır. 1962 Cenevre Anlaşması ile güvenliği ve tarafsızlığı uluslararası denetim altına konulmuş olan Laos'da, iş başında bulunan hükümet Amerikan uşağıdır.

Laos, kaderini Vietnam ve Kamboçya'ya bağlamış bir ülkedir. Bu üç ülke Çin Hindi adı altında hep birlikte Fransa'nın pençesine düşmüş, daha sonra Ho Şi Minh önderliğindeki Vietminh'in kahraman mücadelesi sonunda Fransız emperyalizminin pençesinden kurtulmuşlardır.

Laos bu savaşta çarpışmalara sahne olmadı. Ancak 1954 yılında Cenevre'de yapılan anlaşmaya taraf olarak katıldı ve bağımsızlığını kazandı.

Ancak bu bağımsızlık kâğıt üzerinde kaldı. Zira anlaşmadan sonra, yönetim Amerikan uşağı bir kliğin eline geçmişti. Bunun üzerine bir hükümet darbesi yapan genç bir subay, Kong Li, bu hükümeti istifaya zorladı. Bu darbeden sonra çıkan kargaşalıkta ortaya üç grup çıktı:

* Batı uşağı, sağcılar — **Liderleri: Prens Phum Um ve General Nasovan.**
* Orta yolcular, eyyamcılar — **Liderleri Prens Suvanna Phuma.**
* Ulusal Kurtuluş Cephesi (Pathet Lao) — **Lideri: Prens Suvanna Vong.**

Amerika tarafından desteklenen sağcılarla, sosyalist ülkelerin desteklediği Pathet Lao arasındaki mücadele uzun sürdü, sonunda tarafsızların ağır basacağı bir koalisyon kurulması kararlaştırıldı. Ancak üç grubun temsil edildiği bu koalisyon ondört ay yaşayabildi; ve çöktü. Bundan sonra 1962'de yine büyük devletlerin baskısı ile Cenevre'de bir diğer konferans toplandı.

1962 Konferansında, Laos hükümeti tarafsız olduğunu ilân etti, konferans bu kararı onayladı ve tarafsızlığı güvenlik altına aldı. Laos'da bulunan bütün yabancı askerler 75 gün içinde geri çekilecekler di. Ayrıca 1962 anlaşması, Pathet Lao'nun denetimi altındaki bölgelerin özel bir statüye sahip olduğunu kabul ediyor ve bunu bir çizgi ile belirliyordu. (Bak. Ekli harita).

Ancak, emperyalizm bu şartları kabul edemezdi. Bunun için yeni mücadele yolları aramağa başladı. Amerikan gazetesi International Herald Tribune'ün **yazdığı gibi, «Amerika'nın Laos'a müdahalesi, tarafsız bir ülkenin nasıl yavaş yavaş bağımlı bir ülke hâline getirilebileceğinin klâsik bir örneğidir.» (29 Eylül 1969)**

Amerika, 1964 yılında koalisyon hükümetinin tekrar çökmesini fırsat bilerek, Başbakan Suvanna Phuma ile gizli bir sözlü anlaşma yaptı. Amerika, bu anlaşma uyarınca, önce askeri ataşelerinin(!) sayısını arttırdı. Yine Herald Tribune'e göre, «Laos'da görevli bulunan Amerika Birleşik Devletleri hava ve kara kuvvetleri subaylarının ve askerlerinin sayısı yüz kadardır ve bunların hepsi Büyükelçiliğin çeşitli kısımlarında çalışmaktadır. Bu kısımlar Laos silâhlı kuvvetleri için plânlama ve lojistik hizmetlerini yürütmektedir. Amerikalı binbaşı ve yüzbaşılar savaş alanlarına da gitmekte ve Laos hükümet birlikleri için çarpışma plânları hazırlamaktadırlar. Bazan da onunla birlikte harekete geçerek lojistik ve hava desteği sağlamaktadır.» **(29 Eylül 1969)**

Bu arada Suvanna Phuma hükümetinden bir de hava üssü koparan Amerika, Long Thien'deki bu üs karşılığında Laos halkının kahramanca mücadelesini ezmeğe çalışmaktadır. Bu amaçla her geçen gün daha fazla malzeme ve asker gönderen Amerika'nın bu yardımı bile kukla yönetimi ayakta tutmağa yeterli olamamaktadır. Sosyalistlerin önderliğindeki Pathet Lao çevresinde toplanmış Laos halkı, emperyalizmi ve uşaklarını adım adım geri sürmektedirler. Bu durum karşısında çaresiz kalan Suvanna Phuma, koltuğunu koruyabilmek için uzun bir dünya turuna çıkmış ve bütün emperyalistlerin ve gericilerin başkentlerine uğrayarak yardım dilenmiştir. Suvanna Phuma'nın bu yakarmaları karşılıksız kalmamıştır. Amerikan Dışişleri Bakanı William Rogers, ülkesinin Laos'daki tarafsız(!) hükümeti desteklemeğe devam edeceğini açıklamıştır.

Senato Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı Senatör Fulbright durumu açıklıkla ortaya koymuştur: Amerika, Laos'da büyük bir savaş içindedir. Ve Amerikan kitle haberleşme araçları ve diğer resmî kuruluşları bu gerçeği Amerikan kamuoyundan gizleme çabasındadır.

Silâh tekellerinin Laos için güttükleri emeller hiç bir zaman için gerçekleşmiyecektir. Bir yanda yiğit Laos halkı ve öte yandan, gün geçtikçe savaş düşmanı duyguları gelişen Amerikan toplumu ve daha da önemlisi, Amerikanın ensesinde sıcak nefesini duyuran büyük buhran, savaşçıların isteklerini öldürecek ve ihtiyar dünya, bir yerde daha millici güçlerin zaferine tanık olacaktır.

Çin'de toprak reformu

(Geçen sayıdan devam)

Madde 11. Hükümet halka dağıtılan toprakların sahiplerine tapularını verecek ve ayrıca onların serbest işletme, alım satım ve özel olarak belirtilmiş şartlarda araziyi kiralama haklarını tanıyacaktır. Toprak reformundan önceki bütün tapular ve borç senetleri geri verilecek ve geçersiz ve yok sayılacaktır.

Madde 12. Sanayi ve ticarî birimlerin malları ve hukukî işlemleri bu programın dışında tutulacaktır.

Madde 13. Toprak reformunu eksiksiz gerçekleştirebilmek için bu kanunun hükümlerine karşı direnenleri ya da onu ihlâl edenleri yargılamak ve cezalandırmak üzere halk mahkemeleri kurulacaktır. Halk mahkemeleri; köy kuralları ve köy kongreleri tarafından seçilen ve ayrıca, hükümet tarafından atanan kişilerden oluşacaktır.

Madde 14. Toprak reformu dönemi boyunca toprak reformu düzenini koruyabilmek ve halkın varlığını güven altında tutabilmek için köy kurulları ya da onların komiteleri kesin olarak belirlenmiş usule göre, bütün el değiştiren toprak ve malları devralmak, kayda geçirmek, iptal etmek, elinde bulundurmak sorumluluğunu taşıyacak, bunları zarara, harcanmaya, yolsuzluğa ve bozulmaya karşı koruyacak, yetkilileri atayacaklardır. Eşit dağıtımın engellenmesi amacı ile köylü birlikleri hayvanları sorumsuzca kesmeyi, ağaçları, tarım araçlarını, kanal ve diğer sulama tesislerini, bina ve inşaat araçlarını, ya da tahıl veya diğer malzemeleri tahrip etmeyi, malları çalmayı, gaspı, gizlice başkalarına vermeyi, gizlemeyi; gömmeyi, dağıtmayı, ya da satmayı herkese yasaklar. Bunun ihlâli halinde ihlâl edenler halk mahkemeleri tarafından yargılanıp cezalandırılacaklardır.

Madde 15. Toprak reformuna ilişkin bütün tedbirlerin halkın büyük çoğunluğunun istek ve çıkarlarıyla uyuşum halinde olmasını temin etmek için hükümet herkesin gerçek demokratik haklarını, köylülerin ve temsilcilerinin bütün toplantılarda özgürce her türden ve her düzeydeki kadroları eleştirebilme ve kınama hakkını, bütün toplantılarda hükümet ve köylü kuruluşlarının bütün kadroların serbestçe görevlerinden uzaklaştırılması, değiştirilmesi ve seçilmesi hakkını sağlamak yükümlülüğünü üstlenecektir. Halkın demokratik hak ve güçlerine tecavüz edenler halk mahkemeleri tarafından cezalandırılacaklardır.

Madde 16. Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce toprağın eşit olarak dağıtıldığı yerlerde, köylülerin yeniden dağıtım istememesi kaydıyla, yeniden dağıtım zorunlu değ,ildir.

Hopei — Hunan — Şansi — Şantung Sınır Bölgesi Hükümeti tarafından 28 Aralık 1947'de yayınlanan taslak.

1. 3. maddede belirtildiği gibi «bütün geleneksel türbe, tapınak, manastır, okul; kurum ve kuruluşların toprak mülkiyeti hakları lâğvolunmuştur». Bu, kiliselerin toprak sahipliğini de kapsamaktadır.

2. 4. maddede öngörülen kırsal alanlarda «tarım düzenindeki reformdan önce doğmuş bütün borçların iptal edilmesi» ticarî alım satımdan doğan borç ilişkilerini kapsamaz.

3. 6. maddede sözü edilen «köyün toplam nüfusuna uygun olarak», toprağın eşit dağıtımı zamanında mevcut nüfus anlamındadır. Bütün eşit dağıtım, «ailesinde bir veya iki kişi bulunan yoksul köylülere, o anki durum dikkate alınarak, köy kurulu tarafından iki veya üç kişininkine eşit toprak verilebilmesini» öngören 10. maddenin A bölümündeki tek istisna dışında, mevcut nüfusa göre yapılacaktır.

4. 6. maddeye ekler:

a. Çin Cumhuriyetinin 34 üncü yılından sonra yeniden tarıma elverişli hale getirilmiş toprak, onu elverişli hale getiren tarafından malik olunur ve eşit dağıtımın dışında tutulur.

b. O andaki durum göz önünde tutularak, zengin orta köylülerin toprakları, kıtlığı gidermek için fazlaya, verimsizi karşılamak için verimliye el konulması ilkesine göre alınabilir; fakat evlerine ve mallarına dokunulmayacaktır.

c. Mülteciler ve göçmenler bir yere yerleşmeli ve oradan pay almalıdırlar. Onlara iki yerde iki ayrı pay verilemez.

d. Yurdunda bulunmayan ve kendisinden haber alınamayan mülteciye, kanuna göre toprak verilmeli, mal ayrılmamalıdır. Bu paylar köylü birliklerinin gözetimi altına konulmalı ve bir süre için yoksul ve ücretli köylüler veya diğer yoksul kimseler tarafından ekilmelidir; kira verilmemeli, yalnızca vergi ödenmelidir. Fakat bu toprakların korunması süresi üç yıldır (başlangıç tarihi toprağın dağıtımı zamanıdır). Eğer bu süre içinde geri gelmezse, bu paylar yeniden dağıtılmalıdır. Eğer bu süre içinde paylarını almak için geri gelecek olurlarsa, eğer Kurtulmuş Bölgelerdeyse, geldikleri köyün köy topluluğundan güvenlik belgesi getirmelidirler.

e. Camilerin toprakları Müslümanların kendileri tarafından, her köyde bütün toprakların eşit olarak dağıtılması ilkesine göre dağıtılacaktır.

5. 7'inci maddeye ek:

Nüfusun yoğun ve toprağın az olduğu ve yoksul ve ücretli köylülerin dağıtımdan sonra yaşantılarını sürdürebilecek yeterli araçlar elde edemiyecekleri bölgelerde, gönüllülük ilkesine dayanan göç teşvik edilebilir.

6. 8'inci maddeye ekler :

a. Toprak ağalarının ev de kiraladığı kasaba veya bucaklarda, bu evlere de el konulacak ve dağıtılacaktır. Genel olarak, ilke, bunların o kasaba ya da bucağın yoksullarına dağıtılmasıdır. Dağıtım yöntemi o kasaba veya bucağın halk meclisi (veya onun komitesi) tarafından kararlaştırılacaktır. Köyde bir anlaşmazlığın çıkması halinde, çözüm, bölge köy kongresi (veya onun komitesi) ile işbirliği yaparak sağlanacaktır. Eğer bu evlerin sahibi, bunlar aracılığıyla sanayi ve ticaret alanında bir iş yapıyorsa, onunla ilişki ev kiralamaya ilişkin alışılagelen tedbirlere göre dağıtılacaktır; ilke, yürütülen sınaî veya ticarî işin etkilenmemesidir.

b. Hainlere Karşı ve Hesap Görme Hareketinden bu yana kadrolar tarafından el konulan diğer mallar geri verilecektir.

7. 9'uncu maddenin A bölümüne ek:

Ormanlar, dutluklar, bambuluklar, kanallar ve diğer sulama tesisleri, sazlıklar; meyva bahçeleri, küçük göller, bataklıklar ve hünnap gölleri, buralardaki köylülerin ortak tartışmalarına göre dağıtılmalıdır. Eşit dağıtılabilecekler, dağıtılmalı; işletme nedenleri ile eşit dağıtımın yararlı olmadığı yerlerde, ortak yönetim kabul edilebilir.

8. 9'uncu maddenin B bölümüne ekler:

a. Hükümet tarafından işletilen ve işletilecek olan madenler dağıtılmayacaktır; hükümetin işletmediği keşfedilmiş madenler bakılmak için köylülere dağıtılabilir, fakat işletileceği zaman geri alınmalıdır; geri istendiğinde, mahallî hükümet başka yollarla köylüler için toprak ayarlaması yapmalı ve üretimdeki kaybı karşılamak için uygun karşılığı sağlamalıdır.

b. Demiryolu hattı boyunca hatta bitişik kamu toprağı, inşa edilecek demiryolu hattı için kullanılacak toprak ve tarım istasyonlarına, kamu binalarına, parklara, büyük mezarlara ait toprak ve tesbit edilmiş karayolları ve suyolları dağıtılmıyacaktır. Bu toprakların kullanımı çeşitli düzeylerdeki halk meclisleri ile birlikte hükümetler tarafından kararlaştırılacaktır. Kimse ne bahane olursa olsun, kendi isteği ile toprak alıkoyamıyacaktır.

c. Irmak kıyısındaki topraklar, kumsal alanlar ve halk mezarlıkları toprakları il veya ilçe köylü meclisi veya onun komitesi tarafından dağıtılacaktır.

(Devamı gelecek sayıda)

TÜRK SOLU : Haftalık Gazete * Sahibi : Şerif Tekben * Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : Bora Gözen * İdare Yeri, Yazışma ve Abone Adresi : Divanyolu Cad. No. 83/3 - Sultanahmet/İstanbul, Telefon : 27 39 61 * Ankara Temsilciliği : Ahmet Say * Dizgi : Yüksel Baskı : Dilek Matbaası * İstanbul Dağıtımı : Fuat Büte, Ankara Caddesi No. 34, Tel.: 27 89 49 * Anadolu Dağıtımı : GA-ME-DA * Yıllık Abonesi : Yurt İçi 40 TL., Avrupa Uçak : 80 TL., Amerika Uçak: 170 TL., * İlân San.: 20 TL., Yayın İlânları yüzde elli indirimlidir.